

2191

На основу члана 59. Закона о буџетском систему Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16), министар финансија д о н о с и

П Р А В И Л Н И К
О РАЧУНОВОДСТВУ, РАЧУНОВОДСТВЕНИМ
ПОЛИТИКАМА И РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПРОЦЈЕНАМА
ЗА БУЏЕТСКЕ КОРИСНИКЕ

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се организација система књиговодства и рачуноводства и рачуноводствене политике за буџетске кориснике у Републици Српској (у даљем тексту: буџетски корисници).

Члан 2.

(1) Основ за успостављање и вођење система књиговодства и рачуноводства буџетских корисника је Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

(2) Техничко-организациони оквир за успостављање и вођење система књиговодства и рачуноводства буџетских корисника је систем трезорског пословања уређен Законом о трезору.

(3) Основ за утврђивање рачуноводствених политика су Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор (у даљем тексту: МРС ЈС) објављени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор и Правилник о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Члан 3.

(1) Одредбе овог правилника примјењују буџетски корисници Републике, општина, градова и фондови, који су дефинисани Законом о буџетском систему Републике Српске.

(2) Из аспекта начина организовања и функционисања система књиговодства и рачуноводства буџетски корисници дијеле се на:

1) кориснике буџета који у цијелости послују преко система трезорског пословања,

2) кориснике буџета који дјелимично послују изван система трезорског пословања,

3) кориснике буџета који у цијелости послују изван система трезорског пословања.

(3) Систем трезорског пословања заснива се на систему главне књиге трезора и систему јединственог рачуна трезора, и то:

1) систем главне књиге трезора чине главна књига трезора и помоћне књиге главне књиге трезора и

2) систем јединственог рачуна трезора обухвата рачуне јавних прихода и редовне и намјенске рачуне, отворене на име Министарства финансија (у даљем тексту: Министарство) или финансијских/административних служби јединица локалне самоуправе и фондова код пословних банака и Централне банке БиХ, посредством којих се одвија пословање свих буџетских корисника укључених у систем главне књиге трезора.

II - КЊИГОВОДСТВЕНЕ ИСПРАВЕ

Члан 4.

(1) Књиговодствена исправа је писани документ у материјалном или електронском облику о насталом пословном догађају којим су обухваћени сви подаци неопходни за књижење у пословним књигама, потписан од лица која су овлашћена за сачињавање и контролу књиговодствених исправа.

(2) Књиговодствене исправе сачињавају се на мјесту и у вријеме настанка пословног догађаја, осим оних исправа које се сачињавају у књиговодству буџетског корисника.

(3) Фото-копија књиговодствене исправе може бити основ за књижење пословног догађаја, само под условом да је на њој наведено мјесто чувања оригиналне исправе, са потписом одговорног лица.

(4) Књиговодствена исправа примљена у електронском облику сматра се вјеродостојном, под условом да је потписана на начин утврђен прописима о електронском потпису Републике Српске.

Члан 5.

(1) Књиговодствена исправа мора бити потпуна, истинита, рачунски тачна и уредна, сачињена тако да омогућава потпун увид у вјеродостојност документа.

(2) Контролу књиговодствених исправа не могу да врше лица која су материјално задужена за имовину на коју се исправе односе.

(3) Лица одговорна за сачињавање и контролу књиговодствених исправа својим потписом у писаном или електронском облику потврђују да је књиговодствена исправа потпуна, истинита, рачунски тачна и да одражава суштину пословног догађаја на који се односи.

(4) Лица која сачињавају и врше пријем књиговодствених исправа дужна су да потписану исправу и другу документацију у вези са насталим пословним догађајем књиговодству доставе одмах након израде, односно пријема, а најкасније у року од три дана од дана када је пословна промјена настала, односно дана када је књиговодствена исправа примљена.

Члан 6.

(1) На основу вјеродостојних књиговодствених исправа уредно попуњених и овјерених од одговорних и овлашћених лица буџетски корисници укључени у трезорско пословање попуњавају прописане обрасце за трезорско пословање буџетских корисника, на основу којих се финансијске трансакције уносе у систем главне књиге трезора.

(2) Изузетно, унос финансијских трансакција у систем трезорског пословања врши се непосредно са књиговодствених исправа, односно без попуњавања образаца за трезорско пословање буџетских корисника, код аутоматизованих процеса инсертовања банковних фајлова, књижења банковних извода, исправљања системских грешака и погрешних уноса и слично.

(3) У обрасцима за трезорско пословање буџетски корисници попуњавају све сегменте буџетског рачуноводственог поља, на начин утврђен прописима којима се уређују буџетска класификација, садржина рачуна и примљена контног плана за буџетске кориснике.

(4) Министарство упућује форму, садржај, начин попуњавања, достављања, контроле и уноса образаца за трезорско пословање буџетских корисника у систем главне књиге трезора.

Члан 7.

(1) Књиговодствене исправе чувају се у изворном материјалном и електронском облику, у облику електронског записа или на микрофилму.

(2) Платне листе и аналитичке евиденције о платама, исправе којима се доказују власништво и власнички односи на непокретностима и хартијама од вриједности чувају се трајно.

(3) Књиговодствене исправе на основу којих су подаци унесени у пословне књиге чувају се најмање пет година или дуже ако су посебним прописима одређени дужи рокови за чување појединих врста исправа.

(4) Рок за чување књиговодствених исправа почиње тећи по истеку посљедњег дана обрачуног периода на који се односе пословне књиге у које су унесени подаци из тих исправа.

(5) Оригиналне књиговодствене исправе чувају се у просторијама буџетског корисника.

III - ПОСЛОВНЕ КЊИГЕ

Члан 8.

(1) Пословне књиге представљају једнообразне евиденције о стању и промјенама на имовини, обавезама, властитим изворима, као и оствареним приходима и примицима и насталим расходима и издацима.

(2) Пословне књиге чине: помоћне књиге, главна књига и дневник трансакција.

(3) Помоћне књиге представљају аналитичке евиденције које се успостављају и воде за поједине врсте имовине и обавеза, у складу са специфичним захтјевима и потребама специфичне дјелатности буџетских корисника.

(4) Помоћне књиге главне књиге трезора чине:

1) Евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у Модулу набавке,

2) Евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у Модулу обавеза,

3) Евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у Модулу поравнања,

4) Евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у Модулу потраживања,

5) Евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у Модулу централизованог обрачуна плата.

(5) Главна књига је систематска евиденција у којој се приказују стање и промјене на имовини, обавезама, властитим изворима, приходима и примицима и расходима и издацима у току обрачуног периода и која представља основу за израду финансијских извјештаја.

(6) Главна књигу буџетских корисника унутар система трезорског пословања чини евиденција на организационим кодовима буџетског корисника у Модулу главне књиге трезора.

(7) Дневник трансакција је хронолошка евиденција која се системски креира уносом података у помоћне књиге и главну књигу.

(8) Пословни догађаји настали у току обрачуног периода уносе се у пословне књиге према редослиједу њиховог настанка.

(9) Пословне књиге буџетских корисника воде се по систему двојног књиговодства.

Члан 9.

(1) Поред пословних књига буџетски корисници према потреби воде и помоћне пословне евиденције:

1) књига улазних рачуна,

2) књига излазних рачуна,

3) књига благајне,

4) регистар плата,

5) пореска евиденција,

6) база података о добављачима и слично.

(2) Број и садржај помоћних књига (осим помоћних књига главне књиге трезора) и помоћних пословних евиденција, начин њиховог вођења и повезивања са главном књигом и слично буџетски корисници уређују својим општим актом у складу са важећом законском регулативом.

Члан 10.

(1) Пословне књиге буџетског корисника у систему главне књиге трезора отварају се приликом почетка обављања дјелатности буџетског корисника, кроз додјелу одговарајућег организационог кода на коме ће се вршити његова књиговодствена евиденција.

(2) Евидентирање пословних промјена у систему главне књиге трезора које се односе на исту пословну годину врши се у једној рачуноводственој години кроз 14 рачуноводствених периода: 12 календарских мјесеци и два прелазна периода кроз које се врши донос почетног стања и формирање завршног стања на крају календарске године.

(3) Затварање рачуноводствених периода врши се мјесечно, системски за све буџетске кориснике у систему

главне књиге трезора, у складу са процедурама трезорског пословања.

(4) Затварање рачуноводствене године врши се након што су извршена сва потребна књижења за пословну годину, системски за све буџетске кориснике у систему главне књиге трезора, у складу са процедурама трезорског пословања и најкасније до рока за предају годишњих финансијских извјештаја.

(5) Трајно затварање пословних књига буџетског корисника у систему главне књиге трезора врши се на дан настанка статусних промјена или на дан обустављања пословања, онемогућавањем даљег уноса података на организациони код буџетског корисника.

Члан 11.

Отварање, вођење и закључивање пословних књига буџетских корисника изван система главне књиге трезора врши се тако да се обезбиједи контрола и исправност унесених података, њихово чување, могућност коришћења података, могућност добијања увида у промет и стања на рачунима главне књиге, те могућност увида у временски редослијед извршеног уноса пословних догађаја, уз уважавање законских начела и специфичности књиговодствених програмских и апликативних рјешења.

Члан 12.

(1) Буџетски корисници актом о организацији и систематизацији радних мјеста прописују потребан степен школске спреме, радно искуство и остале услове за лица која воде пословне књиге и сачињавају финансијске извјештаје.

(2) Вођење пословних књига и сачињавање финансијских извјештаја може бити повјерено другом правном лицу или предузетнику регистрованим за пружање књиговодствених и рачуноводствених услуга, који запошљавају квалификована лица којима се повјерава вођење пословних књига и састављање финансијских извјештаја и који испуњавају и друге законске услове, само за дио пословања буџетског корисника изван система главне књиге трезора.

(3) Вођење пословних књига буџетских корисника који послују преко система главне књиге трезора врши се у складу са прописаним трезорским процедурама, путем директне конекције на трезорску апликацију или преко јединица трезора овлашћених за унос података у трезорску базу.

Члан 13.

(1) Дневник трансакција и главна књига чувају се најмање десет година.

(2) Помоћне књиге чувају се најмање пет година.

(3) Помоћне пословне евиденције чувају се најмање пет година.

(4) Финансијски извјештаји и извјештаји о извршеној ревизији чувају се трајно.

(5) Пословне књиге, пословне евиденције, финансијски извјештаји и извјештаји о извршеној ревизији чувају се у оригиналном облику записа или коришћењем других адекватних средстава архивирања.

(6) Пословне књиге које чине систем главне књиге трезора чувају се у надлежности Министарства у електронском облику на примарној и резервној локацији у просторијама Владе Републике Српске. Такође, у форми електронског записа на тракама чувају се у сефу банке.

(7) Пословне књиге буџетских корисника који послују изван система главне књиге трезора воде се и чувају у просторијама буџетског корисника.

(8) Рокови у којим се чувају пословне књиге и финансијски извјештаји почињу да теку након истека посљедњег дана пословне године на коју се односе.

IV - ПОПИС

Члан 14.

Буџетски корисници врше попис у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања

књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, којим су прописани предмет, циљеви, обвезници, методе, технике, поступак и процедуре пописа, врсте и рокови за извршење пописа, те начин усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Члан 15.

(1) Буџетски корисници најмање једном годишње врше редован и потпун попис са циљем утврђивања стварног стања имовине и обавеза на дан састављања годишњих финансијских извјештаја.

(2) За организацију и правилност пописа имовине и обавеза одговоран је руководилац буџетског корисника.

(3) Попис врше комисије именоване од руководиоца буџетског корисника.

(4) Комисија за попис предлаже поступак и процедуру усаглашавања књиговодственог стања са стварним стањем.

(5) Одлуку о поступку и процедури усаглашавања књиговодственог стања са стварним стањем доноси руководилац буџетског корисника или виши орган управе, уколико је то захтијевано овим правилником или другим законским и подзаконским актима.

V - БУЏЕТСКЕ КЛАСИФИКАЦИЈЕ И БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВЕНО ПОЉЕ

Члан 16.

(1) Буџетска класификација представља системски оквир који својим кодским структурама омогућава дефинисање и евидентирање финансијских активности према различитим захтјевима.

(2) Буџетски корисници воде књиговодство према буџетским класификацијама које утврђује Правилник о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

(3) Обавезне буџетске класификације су: фондовска, организациона, економска, подекономска (субаналитичка), функционална и пројектна.

(4) Фондовска класификација даје информацију о изворима финансирања.

(5) Организациона класификација даје информације о мјесту настанка трансакција.

(6) Економска класификација даје информације о економској категорији трансакција (приходи, расходи, имовина, обавезе итд.).

(7) Подекономска (субаналитичка) класификација даје детаљније информације за праћење трансакција.

(8) Функционална класификација даје информације о сврси трансакција.

(9) Пројектна класификација даје информације о групи активности буџетског корисника на које се трансакције односе.

(10) Прописане обавезне буџетске класификације су: фондовска, организациона, економска и функционална класификација. Прописује их Министарство.

(11) Слободне обавезне буџетске класификације су подекономска (субаналитичка) и пројектна. На захтјев буџетских корисника у трезорској апликацији отварају се њихове шифре са одговарајућим описима прилагођеним потребама корисника.

(12) Додатне буџетске класификације су: институционална, програмска, класификација по програмским пројектима или активностима и родно одговорна класификација.

(13) Институционална класификација исказује припадност буџетских корисника истој јединици (нивоу) власти.

(14) Програмска класификација даје информацију о средствима и трансакцијама по предложеним програмима; програм представља скуп активности са заједничким жељеним друштвено-економским исходом, које корисници буџета спроводе у складу са својим кључним надлежностима.

(15) Класификација по програмским пројектима или активностима даје информацију о средствима и трансакцијама по пројектима и активностима путем којих се реализује програм; пројекат представља временски ограничен пословни подухват корисника буџета чијим спровођењем се постижу циљеви; програмска активност представља текућу и континуирану дјелатност корисника буџета која није временски ограничена.

(16) Родно одговорна класификација представља родну анализу прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности реструктурирањем.

(17) Додатне буџетске класификације прописују се и утврђују одлуком о усвајању буџета.

Члан 17.

(1) Кодови буџетских класификација чине проширено буџетско рачуноводствено поље. Проширено буџетско рачуноводствено поље чине стандардно буџетско рачуноводствено поље и додатно буџетско рачуноводствено поље.

(2) Стандардно буџетско рачуноводствено поље чине 33 знака груписана у шест сегмената (обавезне буџетске класификације):

- 1) 2 знака за фондовски код,
- 2) 8 знакова за организациони код,
- 3) 6 знакова за економски код,
- 4) 6 знакова за подекономски (субаналитички) код,
- 5) 4 знака за функционални код и
- 6) 7 знакова за пројектни код.

(3) Стандардно буџетско рачуноводствено поље обавезно користе буџетски корисници који су укључени у трезорски систем пословања за унос и књижење финансијских трансакција у систем главне књиге трезора.

(4) Додатно буџетско рачуноводствено поље чини 19 знакова груписаних у четири сегмента (додатне буџетске класификације):

- 1) 2 знака за институционални код,
- 2) 8 знакова за програмски код,
- 3) 8 знакова за програмски пројекат или активност,
- 4) 1 знак за родно одговорно буџетирање.

(5) Додатно буџетско рачуноводствено поље обавезно користе буџетски корисници који су укључени у трезорски систем пословања за унос и књижење финансијских трансакција у систем главне књиге трезора, уколико техничке претпоставке трезорског система то дозвољавају.

1. Фондовска класификација

Члан 18.

(1) Буџетски корисници имају обавезу да воде књиговодство по начелу фондовског књиговодства.

(2) Буџетски корисници уносе податке у пословне књиге према сљедећој фондовској класификацији:

- 1) општи фонд (01),
- 2) фонд прихода по посебним прописима (02),
- 3) фонд грантова (03),
- 4) фонд средстава приватизације и сукцесије (04) и
- 5) фонд за посебне пројекте (05).

(3) Министарство финансија по потреби може дозволити коришћење додатна два рачуноводствена фонда.

Члан 19.

(1) Општи фонд представља буџет у ужем смислу ријечи и користи се за исказивање свих средстава и свих активности у вези са усвојеним буџетом/финансијским планом корисника. Платне трансакције које се дешавају у оквиру општег фонда одвијају се преко система јединственог рачуна трезора и властитих рачуна фондова обавезног социјалног осигурања у којима још није уведено трезорско пословање.

(2) Издавање осталих фондова из општег фонда врши се у сврху обављања специфичних активности или пости-

зања одређених циљева у складу са посебним прописима и/или ограничењима.

(3) Претпоставке за коришћење осталих фондова су сљедеће:

а) закон или одлука о извршењу буџета/финансијског плана Републике Српске, општина, градова и фондова прописује буџетске кориснике и изворе за које се могу користити други рачуноводствени фондови осим општег фонда,

б) позиције прихода, расхода, примитака и издатака нису планиране буџетом,

в) постоји рачун посебних намјена и

г) постоји обезбијеђен извор финансирања (расположива новчана средства на банковном рачуну, уговорен кредит и сл.).

Члан 20.

(1) Фонд прихода по посебним прописима користи се за евидентирање средстава која се на основу прописа користе само у посебне сврхе и свих активности које се финансирају из тих средстава, уколико нису укључена у општи фонд. На примјер трансакције по основу властитих прихода буџетских корисника у оквиру главне књиге трезора којима је законом/одлуком о извршењу буџета дато право да слободно њима располажу, трансакције буџетских корисника изван система трезорског пословања преко редовних властитих банковних рачуна по основу активности које се финансирају из њихових властитих прихода и осталих извора који немају строго одређену (пројектну) намјену, као што су на примјер редовни трансфери из буџета и слично.

(2) Фонд грантова користи се за евидентирање грантова од домаћих и страних, физичких и правних лица, примљених на намјенске рачуне у систем јединственог рачуна трезора или изван система јединственог рачуна трезора, те свих активности буџетских корисника које се финансирају из тих средстава, уколико средства нису укључена у општи фонд. Фонд грантова може обухватити и трансферисана средства из буџета на име суфинансирања пројеката који се већинским дијелом финансирају из грантова (реализација гранта условљена суфинансирањем од буџета и сл.).

(3) Фонд средстава приватизације и сукцесије користи се за евидентирање средстава приватизације и сукцесије и свих активности које се финансирају из тих средстава, уколико средства нису укључена у општи фонд.

(4) Фонд за посебне пројекте користи се за евидентирање средстава намијењених посебним пројектима и свих активности на реализацији односних пројеката који се финансирају из приступних фондова Европске уније, кредита и грантова европских и међународних финансијских организација и институција, те средстава за програмску подршку из других извора финансирања уколико средства нису укључена у општи фонд. Фонд посебних пројеката може обухватити и трансферисана средства из буџета на име суфинансирања пројеката који се већинским дијелом финансирају из инокредита (реализација кредита условљена суфинансирањем од буџета и сл.).

Члан 21.

(1) У главној књизи трезора Републике, главним књигама трезора јединица локалне самоуправе и главним књигама фондова обавезног социјалног осигурања нефинансијска имовина, дугорочна финансијска имовина, осим орочених новчаних средстава преко годину дана, дугорочне обавезе и трајни извори средстава (укључујући и финансијски резултат), евидентирају се на фонду 01 без обзира на извор прибављања.

(2) У књиговодству буџетских корисника изван система трезорског пословања не врши се евидентирање на фонду 01.

2. Организациона класификација

Члан 22.

Организациона класификација књиговодствене евиденције у систему главне књиге трезора врши се према бројчаним ознакама (шифрама) прописаним рјешењем министра

финансија у складу са Законом о буџетском систему Републике Српске.

3. Економска класификација

Члан 23.

(1) Буџетски корисници обавезни су да стање и промјене имовине, обавеза, извора, буџетских и осталих прихода и примитака, буџетских и осталих расхода и издатака и резултата исказују на шестоцифреним аналитичким контима прописаним у Аналитичком контном плану за буџетске кориснике (у даљем тексту: Контни план), који је објављен у Правилнику о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

(2) Примарну структуру Контног плана чини десет класа:

- 1) Класа 0 - Нефинансијска имовина,
- 2) Класа 1 - Финансијска имовина и разграничења,
- 3) Класа 2 - Обавезе и разграничења,
- 4) Класа 3 - Властити извори и ванбилансна евиденција,
- 5) Класа 4 - Расходи,
- 6) Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину,
- 7) Класа 6 - Издаци за финансијску имовину и отплату дугова,
- 8) Класа 7 - Приходи,
- 9) Класа 8 - Примиси за нефинансијску имовину и
- 10) Класа 9 - Примиси од финансијске имовине и задуживања.

(3) У оквиру класе 4 и 7, на групама конта 47 и 77 издвајају се расходи обрачунског карактера који не захтијевају одлив готовине и приходи обрачунског карактера који нису праћени приливом готовине у моменту евидентирања. Приходи и расходи обрачунског карактера не планирају се у буџету.

(4) Према билансној припадности, класе 0, 1, 2 и 3 чине класе биланса стања; класе 4 и 7 су класе биланса успјеха; док класе 4 (осим групе 47), 5, 6, 7 (осим групе 77), 8 и 9 представљају класе буџетских извјештаја.

4. Функционална класификација

Члан 24.

(1) Буџетски корисници су обавезни да класификују расходе (класа 4 економске класификације без конта групе 47) и издатке и примитке за нефинансијску имовину (класа 5 и 8 економске класификације) према Аналитичкој класификацији владиних функција (COFOG), која је објављена у Правилнику о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

(2) Расходи обрачунског карактера као што су трошкови амортизације, обрачунате негативне курсне разлике, расходи на основу усклађивања вриједности имовине и слично (конта групе 47 економске класификације), приходи (класа 7 економске класификације), издаци за финансијску имовину и отплату дугова (класа 6 економске класификације) и примиси од финансијске имовине и задуживања (класа 9 економске класификације) нису предмет разврставања по функционалној класификацији.

VI - РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Члан 25.

Дефиниције и обухват појединих категорија и врста имовине, обавеза, властитих извора, прихода, примитака, расхода и издатака, за чије признавање и вредновање се у овом поглављу прописују рачуноводствене политике, дати су у Правилнику о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

1. Нефинансијска имовина

Члан 26.

(1) Признавање и вредновање зграда и објеката врши се у складу са MPC JC 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Вредновање приликом почетног признавања врши се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања. Када је средство стечено у трансакцији која није трансакција размјене, односно када трошак набавке не одражава стварну вриједност средства, његово почетно вредновање врши се по фер вриједности на дан стицања.

(3) Вредновање након почетног признавања врши се примјеном модела набавне вриједности - амортизовањем признате вриједности средства, умањене за процијењену резидуалну вриједност и евентуалне акумулиране губитке од умањења вриједности током његовог вијека трајања или примјеном модела ревалоризације.

(4) Обрачун амортизације за зграде и објекте, као и осталу нефинансијску имовину која се вреднује по моделу набавне вриједности, врши се примјеном линеарне методе по стопама прописаним Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике. Израчунати износ амортизације признаје се као обрачунски расход на аналитичким контима амортизације зграда и објеката 471211, 471212, 471213 и 471219 и књижи се на потражној страни аналитичког конта корекције вриједности зграда и објеката 011119, 011129, 011139 и 011199.

(5) Провјера да ли је дошло до обезвјеђења имовине на дан билансирања врши се у складу са MPC JC 21 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ утврђеног обезвјеђења признаје се текући трошак на аналитичком конту 471511 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине и врши књижење на потражној страни аналитичког конта корекције вриједности зграда и објеката 011119, 011129, 011139 и 011199.

(6) Процијена фер вриједности врши се примјеном ревалоризационог модела у складу са MPC JC 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ повећања фер вриједности средства које је предмет ревалоризације врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, а разлика се књижи на потражној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине. За износ смањења фер вриједности врши се пропорционално смањење салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, а разлика се књижи на дуговој страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине до износа расположивог салда ревалоризационих резерви на тој групи средстава, а остатак се признаје као текући трошак на аналитичком конту 471511 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине. Уколико се приликом нове ревалоризације утврди повећање фер вриједности средства које је претходно ревалоризовано на ниже, врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, до висине претходно књиженог трошка по основу ревалоризације те групе средстава признаје се текући приход на аналитичком конту 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине, док се остатак књижи на потражној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине.

(7) Расходи амортизације и расходи и приходи признају се на основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским расходима/приходима.

Члан 27.

Признавање и вредновање постројења и опреме врши се на исти начин као и код зграда и објеката, уз примјену одговарајућих конта прописаних Контним планом: аналитичка конта корекције вриједности постројења и опреме 011219, 011229, 011239, 011249, 011259, 011269, 011279, 011289, 011299, аналитички конто 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине, аналитичка конта амортизације постројења и опреме 471221, 471222, 471223, 471224, 471225, 471226, 471227, 471228 и 471229, аналитички конто 471511 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине, аналитички кон-

то 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине.

Члан 28.

(1) Признавање и вредновање биолошке имовине врши се у складу са МРС ЈС 27 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Почетно вредновање биолошке имовине, као и вредновање на сваки датум билансирања, врши се по фер вриједности умањеној за процијењене трошкове продаје на мјесту продаје. Уколико се вредновање биолошке имовине врши по фер вриједности, не врши се амортизација, а ефекти промјене фер вриједности књиговодствено се евидентирају преко аналитичког конта 471511 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за смањење вриједности), аналитичког конта 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за повећање вриједности) и аналитичких конта корекције вриједности биолошке имовине 011319, 011329 и 011399.

(3) За биолошку имовину за коју цијене на тржишту нису утврђене и за које алтернативни поступци процијене фер вриједности нису поуздани почетно вредновање врши се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања. Вредновање биолошке имовине која није призната по фер вриједности након признавања врши се амортизовањем признате вриједности средства, умањене за процијењену резидуалну вриједност, током његовог вијека трајања и умањењем за губитке од обезврјеђења. Књиговодствено евидентирање амортизације, ефеката промјене вриједности на основу губитака од обезврјеђења и ревалоризације врши се како је објашњено код зграда и објеката, уз примјену одговарајућих конта прописаних Контним планом: аналитичка конта корекције вриједности биолошке имовине 011319, 011329 и 011399, аналитички конто 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине, аналитички конто 471231 - Расходи по основу амортизације биолошке имовине, аналитички конто 471511 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине, аналитички конто 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине. Чим постане могуће, вриједност те биолошке имовине утврђује се по њеној фер вриједности умањеној за процијењене трошкове продаје на мјесту продаје.

(4) Признавање и вредновање биолошке имовине која се користи за истраживање, едукацију, транспорт, забаву, рекреацију, царинску контролу или било коју другу активност која није пољопривредна активност дефинисана МРС ЈС 27 (нпр. коњи и пси који се користе за потребе полиције, биљке и дрвеће у парковима и сл.), а уклапа се у дефиницију имовине, врши се у складу са МРС ЈС 12 и МРС ЈС 17.

Члан 29.

(1) Признавање и вредновање инвестиционе имовине врши се у складу са МРС ЈС 16 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Почетно вредновање инвестиционе имовине у власништву врши се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања. Када је средство стечено у трансакцији која није трансакција размјене, односно када трошак набавке не одражава стварну вриједност средства, његово почетно вредновање врши се по фер вриједности на дан стицања.

(3) Вредновање имовине из става 2. овог члана, након почетног признавања, врши се по фер вриједности, а ефекти промјене фер вриједности се књиговодствено евидентирају преко аналитичког конта 471511 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за смањење вриједности), аналитичког конта 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за повећање вриједности) и аналитичких конта корекције вриједности инвестиционе имовине у власништву 011419.

(4) Ако не постоји могућност поузданог мјерења фер вриједности, вредновање инвестиционе имовине, након

признавања, врши се амортизовањем признате вриједности имовине умањене за процијењену резидуалну вриједност током његовог вијека трајања и умањењем за губитке од обезврјеђења, у складу са МРС ЈС 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Књиговодствено евидентирање амортизације, ефеката промјене вриједности по основу губитака од обезврјеђења и ревалоризације врши се како је објашњено код зграда и објеката, уз примјену одговарајућих конта прописаних Контним планом: аналитичка конта корекције вриједности инвестиционе имовине 011419, 011429 и 011439, аналитички конто 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине, аналитичка конта амортизације инвестиционе имовине 471241 и 471242, аналитички конто 471511 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине, аналитички конто 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине.

(5) Улагање у имовину узету под оперативни закуп, када су испуњени услови да се та улагања класификују као инвестициона имовина, вреднује се по моделу фер вриједности, осим у случајевима дозвољеним МРС ЈС и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Ефекти промјене фер вриједности књиговодствено се евидентирају преко аналитичких конта 471511, 771511 и 011439 на начин објашњен у ставу 4. овог члана.

Члан 30.

(1) Признавање и вредновање нематеријалне произведене имовине врши се у складу са МРС ЈС 31 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Почетно вредновање нематеријалне произведене имовине врши се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања. Када је имовина стечена у трансакцији која није трансакција размјене, односно када трошак набавке не одражава стварну вриједност имовине, њено почетно вредновање врши се по фер вриједности на дан стицања.

(3) Вредновање након признавања врши се амортизовањем признате вриједности средства умањене за процијењену резидуалну вриједност током његовог вијека трајања и умањењем за губитке од обезврјеђења или примјеном допуштеног алтернативног поступка ревалоризације. Књиговодствено евидентирање амортизације, ефеката промјене вриједности по основу губитака од обезврјеђења и ревалоризације врши се на исти начин као што је објашњено код зграда и објеката, уз примјену одговарајућих конта прописаних Контним планом: аналитички конто 011519 - Корекција вриједности нематеријалне произведене имовине, аналитички конто 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине, аналитички конто 471251 - Расходи по основу амортизације нематеријалне имовине, аналитички конто 471511 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине, аналитички конто 771511 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине.

Члан 31.

(1) У случају продаје произведене сталне имовине нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје произведене сталне имовине на аналитичком конту 771611 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје произведене сталне имовине на аналитичком конту 471611 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(2) У случају продаје произведене сталне имовине између буџетских корисника, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 77817 или 77826 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје на аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 47813 или 47823 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(3) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

(4) Средства добијена продајом произведене сталне имовине немају третман текућег прихода, него примитка од нефинансијске имовине у оквиру класе 8 - Примитци за нефинансијску имовину.

Члан 32.

(1) Вредновање драгоцености врши се по фер вриједности, а ефекти промјене фер вриједности књиговодствено се евидентирају преко аналитичког конта 471512 - Расходи од усклађивања вриједности драгоцености (за смањење вриједности), аналитичког конта 771512 - Приходи по основу усклађивања вриједности драгоцености (за повећање вриједности) и аналитичких конта корекције вриједности драгоцености 012119 и 012129.

(2) У случају продаје драгоцености, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје драгоцености на аналитичком конту 771612 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје драгоцености на аналитичком конту 471612 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(3) У случају продаје драгоцености између буџетских корисника, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 77817 или 77826 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје на аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 47813 или 47823 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(4) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

(5) Средства добијена продајом драгоцености немају третман текућег прихода, него примитка од нефинансијске имовине у оквиру класе 8 - Примитци за нефинансијску имовину.

Члан 33.

(1) Земљиште не подлијеже амортизацији.

(2) Признавање и вредновање земљишта врши се у складу са МРС ЈС 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(3) Почетно вредновање врши се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања. Када је средство стечено у трансакцији која није трансакција размјене, односно када трошак набавке не одражава стварну вриједност средства, његово почетно вредновање врши се по фер вриједности на дан стицања.

(4) Вредновање након признавања врши се по набавној вриједности умањеној за евентуалне акумулиране губитке од умањења вриједности или примјеном модела ревалоризације.

(5) Провјера да ли је дошло до обезврјеђења имовине на дан билансирања врши се у складу са МРС ЈС 21 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ утврђеног обезврјеђења признаје се текући трошак на аналитичком конту 471513 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине и врши се књижење на потражној страни аналитичког конта корекције вриједности земљишта 013119.

(6) Процјена фер вриједности врши се примјеном ревалоризационог модела у складу са МРС ЈС 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ повећања фер вриједности средства које је предмет ревалоризације врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности имовине, а разлика се књижи на потражној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ре-

валоризације нефинансијске имовине. За износ смањења фер вриједности врши се пропорционално смањење салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности имовине, а разлика се књижи на дуговој страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине до износа расположивог салда ревалоризационе резерве за ту групу средстава, а остатак се признаје као текући трошак на аналитичком конту 471513 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине. Уколико се приликом нове ревалоризације утврди повећање фер вриједности имовине која је претходно ревалоризирана на ниже, врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности имовине, а до висине претходно књиженог трошка по основу ревалоризације те имовине признаје се текући приход на аналитичком конту 471513 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине, док се остатак књижи на потражној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине.

(7) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

Члан 34.

(1) Подземна и површинска налазишта не подлијежу амортизацији.

(2) Вредновање подземних и површинских налазишта врши се по фер вриједности - процјеном садашње вриједности очекиваних нето економских користи од налазишта. Ефекти промјене фер вриједности подземних и површинских налазишта књиговодствено се евидентирају преко аналитичког конта 471513 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за смањење вриједности) и аналитичког конта 771513 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за повећање вриједности) и аналитичког конта корекције вриједности подземних и површинских налазишта 013219.

(3) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

Члан 35.

(1) Шуме не подлијежу амортизацији.

(2) Вредновање шума врши се по фер вриједности - процјеном садашње вриједности очекиваних нето економских користи од шума. Ефекти промјене фер вриједности шума књиговодствено се евидентирају преко аналитичког конта 471513 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за смањење вриједности) и аналитичког конта 771513 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за повећање вриједности) и аналитичког конта корекције вриједности шума 013319.

(3) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

Члан 36.

(1) Воде не подлијежу амортизацији.

(2) Вредновање јавних водних добара врши се по фер вриједности - процјеном садашње вриједности очекиваних нето економских користи од вода. Ефекти промјене фер вриједности јавних водних добара књиговодствено се евидентирају преко аналитичког конта 471513 - Расходи од усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за смањење вриједности), аналитичког конта 771513 - Приходи по основу усклађивања вриједности произведене сталне имовине (за повећање вриједности) и аналитичког конта корекције вриједности вода 013329.

(3) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

Члан 37.

(1) Национални паркови не подлијежу амортизацији.

(2) Вредновање националних паркова врши се по фер вриједности - процјеном садашње вриједности очекиваних нето економских користи од националних паркова. Ефекти промјене фер вриједности националних паркова књиговодствено се евидентирају преко аналитичког конта 471513 - Расходи од усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине (за смањење вриједности), аналитичког конта 771513 - Приходи по основу усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине (за повећање вриједности) и аналитичког конта корекције вриједности националних паркова 013339.

(3) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

Члан 38.

(1) Електромагнетне фреквенције не подлијежу амортизацији.

(2) Вредновање електромагнетних фреквенција врши се по фер вриједности - процјеном садашње вриједности очекиваних нето економских користи од електромагнетних фреквенција. Ефекти промјене фер вриједности електромагнетних фреквенција књиговодствено се евидентирају преко аналитичког конта 471513 - Расходи од усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине (за смањење вриједности), аналитичког конта 771513 - Приходи по основу усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине (за повећање вриједности) и аналитичког конта корекције вриједности електромагнетних фреквенција 013349.

(3) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

Члан 39.

(1) Признавање и вредновање нематеријалне непроизведене имовине врши се у складу са МРС ЈС 31 и МРС ЈС 40 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Почетно вредновање нематеријалне непроизведене имовине врши се по трошку набавке - набавној вриједности. Када је имовина стечена у трансакцији која није трансакција размјене, односно када трошак набавке не одражава стварну вриједност имовине, њено почетно вредновање се врши по фер вриједности на дан стицања.

(3) Вредновање након почетног признавања врши се амортизовањем признате вриједности средства, умањене за процијењену резидуалну вриједност током његовог вијека трајања и умањењем за губитке од обезвређења или примјеном допуштеног алтернативног поступка ревалоризације.

(4) Обрачун амортизације врши се примјеном линеарне методе по стопама прописаним Правилником о примјени годишњих стопа амортизације за буџетске кориснике. Израчунати износ амортизације признаје се као текући трошак на аналитичким контима амортизације нематеријалне имовине 471251 и књижи се на потражној страни аналитичког конта корекције вриједности нематеријалне непроизведене имовине 013419.

(5) Провјера да ли је дошло до обезвређења средства на дан билансирања врши се у складу са МРС ЈС 21 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ утврђеног обезвређења признаје се текући трошак на аналитичком конту 471513 - Расходи од усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине и врши се књижење на потражној страни аналитичког конта корекције вриједности нематеријалне непроизведене имовине 013419.

(6) Процјена фер вриједности врши се примјеном ревалоризационог модела у складу са МРС ЈС 31 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ повећања фер вриједности средства које је предмет

ревалоризације врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, а разлика се књижи на потражној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине. За износ смањења фер вриједности врши се пропорционално смањење салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, а разлика се књижи на дуговној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине до износа расположивог салда ревалоризационе резерве за ту групу средстава, а остатак се признаје као текући трошак на аналитичком конту 471513 - Расходи од усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине. Уколико се приликом нове ревалоризације утврди повећање фер вриједности средства које је претходно ревалоризовано на ниже, врши се пропорционално повећање салда на контима набавне вриједности и корекције вриједности средства, а до висине претходно књиженог трошка по основу ревалоризације тог средства признаје се текући приход на аналитичком конту 771513 - Приходи по основу усклађивања вриједности непроизведене сталне имовине, док се остатак књижи на потражној страни аналитичког конта 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине.

(7) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

Члан 40.

(1) У случају продаје непроизведене сталне имовине, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје непроизведене сталне имовине на аналитичком конту 771613 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје непроизведене сталне имовине на аналитичком конту 471613 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(2) У случају продаје непроизведене сталне имовине између буџетских корисника, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 77817 или 77826 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје на аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 47813 или 47823 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(3) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

(4) Средства добијена продајом непроизведене сталне имовине немају третман текућег прихода, него примитка од нефинансијске имовине у оквиру класе 8 - Примитци за нефинансијску имовину.

Члан 41.

(1) Буџетски корисници који примјењују модел набавне вриједности за вредновање сталних средстава имају обавезу да пређу на примјену ревалоризационог модела вредновања, након што је књиговодствена вриједност сталних средстава у употреби која су одредбама Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике разврстана у једну групу (нпр. стамбени објекти и јединице, пословни објекти и простори, саобраћајни објект, итд.) сведена на нулу, те процијене нови (преостали) вијек трајања тих средстава.

(2) Свођење књиговодствене вриједности на новопрочијењену вриједност средстава врши се на начин да се за износ новопрочијењене садашње (нето) вриједности изврши искњижавање акумулиране амортизације са аналитичких конта корекције вриједности унутар групе 01 - Нефинансијска имовина у сталним средствима примјеном црвеног сторна, а одобри аналитичко конто 321111 - Резерве по основу ревалоризације нефинансијске имовине.

(3) Амортизација ревалоризоване вриједности средства врши се по стопама утврђеним према новопроцијењеном преосталом вијеку трајања.

Члан 42.

(1) Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми вреднује се по трошку набавке - набавној вриједности или цијени коштања имовине у процесу њеног прибављања.

(2) Приликом стављања средства у употребу врши се искњижавање примјеном црног сторна исказане вриједности активiranог средства са синтетичког конта 0141 - Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми и пренос на одговарајућа конта нефинансијске имовине у употреби.

(3) Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми не подлијеже амортизацији.

(4) Провјера да ли је дошло до обезвјеђења средстава на дан билансирања врши се у складу са MPC JC 21 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. За износ утврђеног обезвјеђења признаје се текући трошак на аналитичком конту 471519 - Остали расходи од усклађивања вриједности нефинансијске имовине и врши се књижење на потражној страни аналитичког конта корекције вриједности нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми унутар подсинтетичког конта 01418.

Члан 43.

(1) У случају продаје нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми на аналитичком конту 771614 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми на аналитичком конту 471614 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(2) У случају продаје нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми између буџетских корисника, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 77817 или 77826 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје на аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 47813 или 47823 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(3) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

(4) Средства добијена продајом нефинансијске имовине у сталним средствима у припреми немају третман текућег прихода, него примитка од нефинансијске имовине у оквиру класе 8 - Примитци за нефинансијску имовину.

Члан 44.

(1) Признавање и вредновање улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми, који су узети под оперативни закуп или добијени на привремено (временски ограничено) коришћење, без накнаде, ради обављања дјелатности, врши се у складу са MPC JC 17 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Улагање на туђим некретнинама, постројењима и опреми амортизује се у току коришћења туђег средства. Обрачун амортизације врши се примјеном линеарне методе. Израчунати износ амортизације признаје се као текући трошак на аналитичким контима расхода по основу амортизације улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми 471261 и књижи се на потражној страни аналитичког конта корекције вриједности улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми 015119.

(3) Улагање на некретнинама, постројењима и опреми који нису у формално-правном власништву буџетских

корисника, али испуњавају критеријуме из параграфа 14. MPC JC 17 да буду признати као средство у њиховом билансу, не евидентирају се у оквиру конта подгрупе 015.

Члан 45.

(1) Вриједност сталне имовине намијењене продаји утврђује се по књиговодственој вриједности или фер вриједности умањеној за процијењене трошкове продаје, зависно од тога која је нижа.

(2) Стална имовина намијењена продаји не подлијеже амортизацији.

(3) Класификовање, вредновање и рекласификовање сталне имовине намијењене продаји врши се у складу са МСФИ 5 и другим релевантним стандардима и прописима.

(4) Рекласификовање врши се искњижавањем (примјеном црног сторна) са аналитичког конта на коме је претходно стална имовина била евидентирана и припадајуће исправке вриједности на дуговну страну одговарајућег аналитичког конта у оквиру подсинтетичког конта 02111 - Стална имовина намијењена продаји.

(5) Ако је фер вриједност умањена за процијењене трошкове продаје нижа од књиговодствене вриједности сталне имовине која се рекласификује на сталну имовину намијењену продаји, разлика представља импаритетни губитак који се евидентира као обрачунски расход на аналитичком конту 471514 - Расходи од усклађивања вриједности сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања.

(6) Евентуално касније смањење фер вриједности сталне имовине намијењене продаји умањене за процијењене трошкове продаје књиговодствено се евидентира преко аналитичког конта 021119 - Корекција вриједности сталне имовине намијењене продаји и обрачунских расхода на аналитичком конту 471514 - Расходи од усклађивања вриједности сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања, повећање фер вриједности сталне имовине намијењене продаји умањене за процијењене трошкове продаје књиговодствено се евидентира преко аналитичког конта 021119 - Корекција вриједности сталне имовине намијењене продаји и обрачунских прихода на аналитичком конту 771514 - Приходи по основу усклађивања вриједности сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања, највише до износа претходно признатог смањења вриједности имовине.

Члан 46.

(1) Имовина обустављених пословања класификује се, вреднује и рекласификује у складу са МСФИ 5 и другим релевантним стандардима и прописима.

(2) Рекласификовање се врши искњижавањем са аналитичких конта на којима је група сталне имовине обустављених пословања била евидентирана и припадајућих исправки вриједности на дуговну страну одговарајућег аналитичког конта у оквиру подсинтетичког конта 02112 - Имовина из обустављених пословања.

(3) Ако је фер вриједност умањена за процијењене трошкове продаје нижа од књиговодствене вриједности групе сталне имовине која се рекласификује као имовина обустављених пословања, разлика представља импаритетни губитак који се евидентира као обрачунски расход на аналитичком конту 471514 - Расходи од усклађивања вриједности сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања.

(4) Евентуално касније смањење фер вриједности сталне имовине обустављених пословања умањене за процијењене трошкове продаје књиговодствено се евидентира преко аналитичког конта 021129 - Корекција вриједности имовине из обустављених пословања и обрачунских расхода на аналитичком конту 471514 - Расходи од усклађивања вриједности сталне имовине намијењене продаји и обустављених пословања, повећање фер вриједности имовине обустављених пословања умањене за процијењене трошкове продаје књиговодствено се евидентира преко аналитичког конта 021129 - Корекција вриједности имовине из

обунављених пословања и обрачунских прихода на аналитичком конту 771514 - Приходи по основу усклађивања вриједности сталне имовине намијењене продаји и обунављених пословања, највише до износа претходно признавог смањења вриједности имовине.

Члан 47.

(1) У случају продаје сталне имовине намијењене продаји и обунављених пословања, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје сталне имовине намијењене продаји и обунављених пословања на аналитичком конту 771615 - Добици од продаје сталних средстава намијењених продаји и обунављених пословања (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје сталне имовине намијењене продаји и обунављених пословања на аналитичком конту 471615 - Губици од продаје сталних средстава намијењених продаји и обунављених пословања (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(2) У случају продаје сталне имовине намијењене продаји и обунављених пословања између буџетских корисника, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 77817 или 77826 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје на аналитичком конту унутар подсинтетичког конта 47813 или 47823 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(3) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

(4) Средства добијена продајом сталне имовине намијењене продаји и обунављених пословања немају третман текућег прихода, него примитка од нефинансијске имовине у оквиру класе 8 - Примитци за нефинансијску имовину.

Члан 48.

(1) Признавање и вредновање стратешких залиха врши се у складу са МРС ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Почетно вредновање залиха врши се по набавној цијени, односно цијени коштања или нето надокнадивој вриједности, зависно од тога која је нижа. Набавна цијена, односно цијена коштања стратешких залиха треба да обухвати и све трошкове набавке, трошкове конверзије и друге трошкове довођења залиха у њихово садашње стање и на садашњу локацију. Када се стратешке залихе стичу кроз трансакцију која није трансакција размјене, њихово признавање врши се по фер вриједности на датум стицања.

(3) Свођење набавне вриједности, односно цијене коштања залиха на нижу нето надокнадиву вриједност евидентира се преко аналитичког конта 471515 - Расходи од усклађивања вриједности стратешких залиха и корективног конта 022119 - Корекција вриједности стратешких залиха. Уколико у наредном периоду дође до повећања нето надокнадиве вриједности залиха, признаје се приход на аналитичком конту 771515 - Приходи по основу усклађивања вриједности стратешких залиха и врши се корекција вриједности залиха преко корективног конта 022119, али само до износа првобитног умањења.

(4) Набавка стратешких залиха нема третман текућег расхода, него издатка за нефинансијску имовину.

(5) Књиговодствено евидентирање набавке стратешких залиха врши се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру подсинтетичког конта 02211 - Стратешке залихе, за вриједност набављених залиха без пореза на додату вриједност (ПДВ), и 12371 - Потраживања по основу пореза на додату вриједност, за износ улазног ПДВ, уз истовремено одобравање одговарајућих конта обавеза према добављачима у оквиру подгрупе 223

- Обавезе из пословања, за цијели фактурисани износ набављених залиха.

(6) За вриједност набављених залиха без ПДВ-а врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру подсинтетичког конта 51511 - Издаци за стратешке залихе, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину. За плаћене износе обавеза према добављачу затвара се уз истовремено евидентирање издатака по основу улазног ПДВ-а задужењем конта 631112 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа добављачима и књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака. Ако се фактура према добављачу дјелимично исплаћује, врши се процентуално сразмјерно раздвајање издатака на издатке за залихе и издатке по основу ПДВ-а.

(7) Приликом продаје/реализације стратешких залиха задужење се аналитички конто 471111 - Набавна вриједност реализованих стратешких залиха и одобрава (умањује) одговарајуће аналитичко конто у оквиру подсинтетичког конта 02211 - Стратешке залихе. Утврђивање набавне вриједности реализованих залиха врши се по методама дозвољеним МРС ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Овако евидентирани расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским расходима.

(8) За укупан износ уговорен продајом евидентира се потраживање од купца на дуговој страни одговарајућег аналитичког конта у оквиру синтетичког конта 1231 - Потраживања по основу продаје и извршених услуга, уз одобравање аналитичког конта 771111 - Приходи од реализације стратешких залиха, за износ уговорен продајом без ПДВ-а, и одобравање аналитичког конта у оквиру подсинтетичког конта 22316 - Обавезе по основу пореза на додату вриједност, за износ зарачунаог излазног ПДВ-а. Овако евидентирани приходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима.

(9) Средства добијена од купаца за продате/реализоване стратешке залихе представљају примитке од нефинансијске имовине и евидентирају се на потражној страни аналитичких конта у оквиру подсинтетичког конта 81511 - Примитци за стратешке залихе, за износ без фактурисаног ПДВ-а, уз истовремено књижење на дуговој страни корективног конта 819999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину. Средства наплаћена по основу излазног ПДВ-а евидентирају се на потражној страни аналитичког конта 931112 - Примитци по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од купаца, уз истовремено књижење на дуговој страни корективног конта 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

(10) Одвојено евидентирање ПДВ-а подразумијева се само за буџетске кориснике који имају статус пореских обвезника у систему ПДВ-а.

(11) Уколико се ради о трансакцијама прибављања или продаје стратешких залиха између буџетских корисника, евидентирање се врши на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: аналитичка конта у оквиру подсинтетичких конта 22973 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција са осталим јединицама власти, 22982 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција унутар исте јединице власти, 58114 - Издаци за стратешке залихе из трансакција са другим јединицама власти, 58124 - Издаци за стратешке залихе из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 589999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 63813 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим јединицама власти као добављачима, 63821 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим буџетским корисницима исте јединице власти као добављачима, 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака, 47811 - Набавна вриједност реализованих залиха по основу односа са дру-

гим јединицама власти, 47821 - Набавна вриједност реализованих залиха по основу односа унутар исте јединице власти, 12973 - Потраживање по основу продаје робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција са осталим јединицама власти, 12982 - Потраживање по основу продаје робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција унутар исте јединице власти, 77816 - Обрачунати приходи из трансакција размјене са другим јединицама власти, 77825 - Обрачунати приходи из трансакција размјене унутар исте јединице власти, 88115 - Примци за стратешке залихе из трансакција са другим јединицама власти, 88125 - Примци за стратешке залихе из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 889999 - Рачун за преузимање приматака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 93813 - Примци по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других јединица власти као купаца, 93821 - Примци по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других буџетских корисника исте јединице власти као купаца, 939999 - Рачун за преузимање осталих приматака.

Члан 49.

(1) Признавање и вредновање залиха материјала врши се у складу са МРС ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Вредновање залиха врши се по набавној вриједности, односно цијени коштања или нето надокнадивој вриједности, зависно од тога која је нижа. Набавна вриједност, односно цијена коштања залиха треба да обухвати и све трошкове набавке, трошкове конверзије и друге трошкове довођења залиха у њихово садашње стање и на садашњу локацију. Када се залихе стичу кроз трансакцију која није трансакција размјене, њихово признавање врши се по фер вриједности на датум стицања.

(3) Свођење набавне вриједности, односно цијене коштања залиха на нижу нето надокнадиву вриједност евидентира се преко аналитичког конта 471516 - Расходи од усклађивања вриједности залиха материјала, учинака и робе и одговарајућег корективног конта вриједности залиха материјала 023119 или 023129. Уколико у наредном периоду дође до повећања нето надокнадиве вриједности залиха, признаје се приход на аналитичком конту 771516 - Приходи по основу усклађивања вриједности залиха материјала, учинака и робе и врши корекција вриједности залиха преко одговарајућег корективног конта, али само до износа првобитног умањења.

Члан 50.

(1) Набавка залиха материјала за израду учинака нема третман текућег расхода, него издатка за нефинансијску имовину.

(2) Књиговодствено евидентирање набавке материјала за израду учинака врши се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру подсинтетичког конта 02311 - Залихе материјала за израду учинака, за вриједност набављених залиха без ПДВ-а, и 12371 - Потраживања по основу пореза на додату вриједност, за износ улазног ПДВ-а, уз истовремено одобравање одговарајућих конта обавеза према добављачима у оквиру подгрупе 223 - Обавезе из пословања, за цијели фактурисани износ набављеног материјала.

(3) За вриједност набављених залиха без ПДВ-а врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру подсинтетичког конта 51611 - Издаци за залихе материјала за израду учинака, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину. За плаћене износе обавеза према добављачу се затвара, уз истовремено евидентирање издатака по основу улазног ПДВ-а задужењем конта 631112 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа добављачима и књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака. Ако се фактура према добављачу дјелимично исплаћује, врши се процен-

туално сразмјерно раздвајање издатака на издатке за залихе и издатке по основу ПДВ-а.

(4) Ангажовање залиха материјала за израду учинака у производном процесу евидентира се задужењем конта 471121 - Набавна вриједност утрошених залиха материјала и одобравањем (умањењем) одговарајућих аналитичких конта у оквиру подсинтетичког конта 02311 - Залихе материјала за израду учинака. Утврђивање набавне вриједности реализованих залиха врши се по методама дозвољеним МРС ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(5) У случају када се залихе материјала за израду учинака не ангажују у производњи него се продају, нето разлика између књиговодствене вриједности залиха и износа уговореног продајом без ПДВ-а евидентира се као добитак од продаје залиха материјала на аналитичком конту 771617 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје залиха материјала на аналитичком конту 471617 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(6) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

(7) За износ зарачунаог излазног ПДВ-а одобрава се одговарајући аналитички конто у оквиру подсинтетичког конта 22316 - Обавезе по основу пореза на додату вриједност. Средства добијена продајом залиха материјала немају третман текућег прихода, него примитка од нефинансијске имовине.

(8) Уколико се ради о трансакцијама прибављања или продаје залиха материјала за израду учинака између буџетских корисника, евидентирање се врши на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта отворених за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: аналитичка конта у оквиру подсинтетичких конта 22973 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција са осталим јединицама власти, 22982 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција унутар исте јединице власти, 58115 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим јединицама власти, 58125 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 589999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 63813 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим јединицама власти као добављачима, 63821 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим буџетским корисницима исте јединице власти као добављачима, 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака, 77817 - Добити од продаје из трансакција са другим јединицама власти, 77826 - Добити од продаје из трансакција унутар исте јединице власти, 47813 - Губити од продаје из трансакција са другим јединицама власти, 47823 - Губити од продаје из трансакција унутар исте јединице власти.

Члан 51.

(1) Набавка канцеларијског материјала, материјала за одржавање чистоће, режијског материјала и осталог материјала који не служи за израду учинака који се пласирају на тржишту, него за обављање редовне дјелатности буџетског корисника има третман текућег расхода (одговарајућа аналитичка конта у оквиру синтетичких конта 4123 - Расходи за режијски материјал и 4124 - Расходи за материјал за посебне намјене) и не евидентира се преко залиха.

(2) На крају извјештајног периода управа буџетског корисника процјењује материјалну значајност неутрошених залиха материјала.

(3) Под материјално значајним стањем подразумијева се случај када је вриједност залиха неутрошеног материјала на датум извјештавања већа од 20% вриједности укупно

извршених набавки у току године, укључујући и почетно стање залиха.

(4) У случају када се процијени да је стање неутрошених залиха материјала на дан извјештавања материјално значајно, за пописом утврђену вриједност неутрошених залиха умањују се текући расходи (одговарајућа аналитичка конта у оквиру синтетичких конта 4123 - Расходи за режијски материјал и 4124 - Расходи за материјал за посебне намјене), а евидентирају залихе осталог материјала (одговарајућа аналитичка конта у оквиру подсинтетичког конта 02312).

(5) За износ из става 4. овог члана истовремено се евидентирају издаци за залихе осталог материјала на терет одговарајућег аналитичког конта у оквиру подсинтетичког конта 51612, у корист корективног рачуна 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину.

(6) У наредној години вриједност залиха билансираних на начин објашњен у ст. 1. до 5. овог члана преноси се на расходе обрачунског карактера у моменту употребе.

(7) Уколико су односне залихе прибављене од других буџетских корисника, евидентирање се врши на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта отворених за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: аналитичка конта у оквиру подсинтетичких конта 41823 - Расходи за режијски материјал из трансакција са другим јединицама власти, 41824 - Расходи за материјал за посебне намјене из трансакција са другим јединицама власти, 41843 - Расходи за режијски материјал из трансакција унутар исте јединице власти, 41844 - Расходи за материјал за посебне намјене из трансакција унутар исте јединице власти, 58115 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим јединицама власти, 58125 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 589999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти.

Члан 52.

(1) Буџетски корисници који су ПДВ обвезници и који дјелатност опорезиву ПДВ-ом прате кроз издвојен сегмент набавку канцеларијског материјала, материјала за одржавање чистоће, режијског материјала и осталог материјала који не служи директно за израду учинака, такође, не евидентирају преко залиха, осим уколико управа буџетског корисника не процијени да је стање неутрошених залиха материјала на крају извјештајног периода материјално значајно.

(2) Књиговодствено евидентирање набавке оваквог материјала врши се задужењем конта текућих расхода (одговарајућа аналитичка конта у оквиру синтетичких конта 4123 - Расходи за режијски материјал и 4124 - Расходи за материјал за посебне намјене) за вриједност извршене набавке материјала без ПДВ-а, док се за износ улазног ПДВ-а задужеје одговарајуће аналитички конто у оквиру подсинтетичког конта 12371 - Потраживања по основу пореза на додатну вриједност, уз истовремено одобравање одговарајућих конта обавеза према добављачима у оквиру подгрупе 223 - Обавезе из пословања, за цијели фактурисани износ набављеног материјала.

(3) За плаћене износе обавеза према добављачу затвара се уз истовремено евидентирање издатака по основу улазног ПДВ-а задужењем конта 631112 - Издаци по основу улазног пореза на додатну вриједност који се плаћа добављачима и књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака.

(4) Уколико управа буџетског корисника процијени да је стање неутрошених залиха на крају извјештајног периода материјално значајно (под материјално значајним стањем подразумијева се случај када је вриједност залиха неутрошеног материјала на датум извјештавања већа од 20% вриједности укупно извршених набавки у току године), врши се књиговодствено евидентирање како је објашњено у члану 51. овог правилника.

(5) Уколико су односне залихе прибављене од других буџетских корисника, евидентирање се врши на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта отворених за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: аналитичка конта у оквиру подсинтетичких конта 41823 - Расходи за режијски материјал из трансакција са другим јединицама власти, 41824 - Расходи за материјал за посебне намјене из трансакција са другим јединицама власти, 41843 - Расходи за режијски материјал из трансакција унутар исте јединице власти, 41844 - Расходи за материјал за посебне намјене из трансакција унутар исте јединице власти, 22973 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција са осталим јединицама власти, 22982 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција унутар исте јединице власти, 63813 - Издаци по основу улазног пореза на додатну вриједност који се плаћа другим јединицама власти као добављачима, 63821 - Издаци по основу улазног пореза на додатну вриједност који се плаћа другим буџетским корисницима исте јединице власти као добављачима, 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака.

Члан 53.

(1) Вредновање залиха недовршених учинака на дан извјештавања врши се по стварној цијени коштања.

(2) Промјена у стању залиха недовршених учинака између два периода извјештавања се евидентира корекцијом почетног стања на конту 023211 - Залихе недовршених учинака на терет или у корист конта 771211 - Корекција прихода за промјене вриједности залиха учинака.

(3) Корекција вриједности залиха недовршених учинака у случају свођења више цијене коштања на нижу нето надокнадиву вриједност врши се преко аналитичког конта 023219, а на терет конта 771211.

Члан 54.

(1) Признавање и вредновање залиха довршених учинака врши се у складу са МРС ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Вредновање залиха врши се по цијени коштања или нето надокнадивој вриједности, зависно од тога која је нижа. Цијена коштања залиха треба да обухвати и све трошкове набавке, трошкове конверзије (трошкови конверзије обухватају директне и индиректне трошкове производње, а укључивање индиректних трошкова у цијену коштања залиха заснива се на стандардном производном капацитету) и друге трошкове довођења залиха у њихово садашње стање и на садашњу локацију.

(3) Буџетски корисници који имају производне активности обезбјеђују, у помоћним књиговодственим евиденцијама, информације о начину формирања цијене коштања залиха, структури трошкова који улазе у вриједност залиха, те осталим елементима калкулација цијена.

(4) Задужење залиха довршених учинака у складу врши се по планској продајној цијени на конту 023311 - Довршени учинци у складушту, уз истовремено одобравање конта 771211 - Корекција прихода за промјену вриједности залиха учинака, по планској цијени коштања, а разлика одступања планске продајне од планске цијене коштања залиха књижи се на конту 023312 - Одступања у цијени довршених учинака у складушту.

(5) Задужење залиха довршених учинака у малопродаји врши се по планским малопродајним цијенама на конту 023321 - Довршени учинци у малопродаји, уз истовремено одобравање конта 771211 - Корекција прихода за промјену вриједности залиха учинака, по планској цијени коштања, и конта 023323 - Укалкулисани порез на додатну вриједност на довршене учинке у малопродаји, а разлика (одступање) планске малопродајне од планске цијене коштања залиха и укалкулисаног ПДВ-а књижи се на конту 023322 - Укалкулисана разлика у цијени довршених учинака у малопродаји.

(6) Приликом продаје/реализације залиха учинака за укупан фактурисани износ књиже се потраживања од ку-

паца на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког конта 1231 - Потраживања по основу продаје и извршених услуга, за фактурисани износ без ПДВ-а књиже се приходи на аналитичком конту у оквиру подсинтетичког конта 77114 - Приходи од реализације залиха довршених учинака, а за зарачунати износ излазног ПДВ-а књижи се обавеза на одговарајућем аналитичком конту у оквиру подсинтетичког конта 22316 - Обавезе по основу пореза на додату вриједност. Након што се изврши наплата од купаца, за фактурисани износ без ПДВ-а одобрава се конто 816141 - Примиси од залиха довршених учинака у складу или 816142 - Примиси од залиха довршених учинака у малопродаји, а за исти износ се задужеје корективно конто 819999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину. Средства наплаћена по основу излазног ПДВ-а евидентирају се на потражној страни аналитичког конта 931112 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од купаца, уз истовремено књижење на дуговој страни корективног конта 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

(7) Реализоване залихе довршених учинака искњижавају се по планским цијенама, корекцијом стања залиха довршених учинака на контима 023311 или 023321 и припадајућег дијела одступања у цијени довршених учинака у складу на конту 023312 или укалкулисане разлике у цијени довршених учинака у малопродаји на конту 023322 и укалкулисаног пореза на додату вриједност на довршене учинке у малопродаји на конту 023323, на терет конта 771211 - Корекција прихода за промјене вриједности залиха учинака.

(8) На дан извјештавања врши се свођење планске цијене коштања на стварну цијену коштања књиговодственим евидентирањем корекције на конту 771211 - Корекција прихода за промјену вриједности залиха учинака и контима 023312 - Одступања у цијени довршених учинака у складу или 023322 - Укалкулисана разлика у цијени довршених учинака у малопродаји. Ако се планска малопродајна цијена разликује од стварне продајне цијене, буџетски корисник сачињава записник о промјени цијена и врши његово евидентирање у корист, односно на терет конта 023312, 023322 и 771211.

(9) Књижење на контима 023319 - Корекције вриједности довршених учинака у складу и 023329 - Корекција вриједности довршених учинака у малопродаји врши се у случају када је нето надокнадива вриједност залиха на дан извјештавања мања од њихове цијене коштања, а на терет конта 771211.

(10) Уколико су односне залихе продате/реализоване другим буџетским корисницима, евидентирање се врши на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта отворених за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: аналитичка конта у оквиру подсинтетичких конта 12973 - Потраживање по основу продаје робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција са осталим јединицама власти, 12982 - Потраживање по основу продаје робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција унутар исте јединице власти, 88116 - Примиси од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим јединицама власти, 88126 - Примиси од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 889999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 93813 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других јединица власти као купаца, 93821 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других буџетских корисника исте јединица власти као купаца, 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

Члан 55.

(1) Признавање и вредновање залиха робе врши се у складу са МРС ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Вредновање залиха врши се по набавној цијени или нето надокнадивој вриједности, зависно од тога која је нижа.

(3) Буџетски корисници који се баве активностима трговине приликом набавке, односно прије стављања залиха у промет, сачињавају калкулацију продајне цијене за сваку врсту робе.

(4) Издаци за набавку залиха робе немају третман текућег расхода, него издатка за нефинансијску имовину.

Члан 56.

(1) Књиговодствено евидентирање набавке залиха робе у складу врши се задужењем аналитичког конта 023411 - Роба у складу, за вриједност набављених залиха без ПДВ, и одговарајуће аналитике у оквиру подсинтетичког конта 12371 - Потраживања по основу пореза на додату вриједност, за износ улазног ПДВ, уз истовремено одобравање одговарајућих конта обавеза према добављачима у оквиру подгрупе 223 - Обавезе из пословања, за цијели фактурисани износ набављене робе.

(2) За вриједност набављених залиха без ПДВ-а врши се задужење аналитичког конта 516131 - Издаци за залихе робе, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину. За плаћене износе, обавеза према добављачу се затвара, уз истовремено евидентирање издатака по основу улазног ПДВ-а задужењем конта 631112 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа добављачима и књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака. Ако се фактура према добављачу дјелимично исплаћује, врши се процентуално сразмјерно раздвајање издатака на издатке за залихе и издатке по основу ПДВ.

(3) Када се роба из складу преноси у продајни објекат, врши се пренос (искњижавање примјеном црног сторна) са аналитичког конта 023411 - Роба у складу, на аналитички конто 023421 - Роба у велепродаји или 023431 - Роба у малопродаји.

(4) У случају директне продаје купцу за укупан фактурисани износ, књиже се потраживања од купаца на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког конта 1231 - Потраживања по основу продаје и извршених услуга, за фактурисани износ без ПДВ књиже се приходи на аналитичком конту 771151 - Приходи од реализације залиха робе у складу, а за зарачунати износ излазног ПДВ књижи се обавеза на одговарајућем аналитичком конту у оквиру подсинтетичког конта 22316 - Обавезе по основу пореза на додату вриједност. Након што се изврши наплата од купаца, за фактурисани износ без ПДВ одобрава се конто 816151 - Примиси од залиха робе у складу, а за исти износ се задужеје корективно конто 819999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину. Средства наплаћена по основу излазног ПДВ-а евидентирају се на потражној страни аналитичког конта 931112 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од купаца, уз истовремено књижење на дуговој страни корективног конта 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

(5) Искњижавање робе са залиха у складу врши се по набавној цијени, по некој од метода дозвољених МРС ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, уз евидентирање обрачунског трошка на конту 471151 - Набавна вриједност реализованих залиха робе у складу.

(6) Уколико су односне залихе прибављене од других буџетских корисника или реализоване другим буџетским корисницима, евидентирање се врши на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта отворених за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: аналитичка конта у оквиру подсинтетичких конта 22973 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција са осталим јединицама власти, 22982 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинан-

сијске имовине из трансакција унутар исте јединице власти, 58115 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим јединицама власти, 58125 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 589999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 63813 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим јединицама власти као добављачима, 63821 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим буџетским корисницима исте јединице власти као добављачима, 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака, 88116 - Примиси од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим јединицама власти, 88126 - Примиси од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 889999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 93813 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других јединица власти као купаца, 93821 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других буџетских корисника исте јединица власти као купаца, 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

Члан 57.

(1) Књиговодствено евидентирање залиха робе у велепродаји врши се по велепродајној цијени задужењем аналитичког конта 023421 - Роба у велепродаји, за велепродајну вриједност залиха без ПДВ-а, одобравањем аналитичког конта 023422 - Укалкулисана разлика у цијени робе у велепродаји, за укалкулисану разлику у цијени, и задужењем одговарајуће аналитике у оквиру подсинтетичког конта 12371 - Потраживања по основу пореза на додату вриједност, за износ улазног ПДВ-а, уз истовремено одобравање одговарајућих конта обавеза према добављачима у оквиру подгрупе 223 - Обавезе из пословања, за цијели фактурисани износ набављене робе.

(2) За вриједност набављених залиха без ПДВ-а врши се задужење аналитичког конта 516131 - Издаци за залихе робе, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину. За плаћене износе обавеза према добављачу се затвара, уз истовремено евидентирање издатака по основу улазног ПДВ-а задужењем конта 631112 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа добављачима и књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака. Ако се фактура према добављачу дјелимично исплаћује, врши се процентуално сразмјерно раздвајање издатака на издатке за залихе и издатке по основу ПДВ-а.

(3) Када се роба прода купцу за укупан фактурисани износ, књиже се потраживања од купаца на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког конта 1231 - Потраживања по основу продаје и извршених услуга, за фактурисани износ без ПДВ-а књиже се приходи на аналитичком конту 771152 - Приходи од реализације залиха робе у велепродаји, а за зарачунати износ излазног ПДВ-а књижи се обавеза на одговарајућем аналитичком конту у оквиру подсинтетичког конта 22316 - Обавезе по основу пореза на додату вриједност. Након што се изврши наплата од купаца, за фактурисани износ без ПДВ-а одобрава се конто 816152 - Примиси од залиха робе у велепродаји, а за исти износ се задуже корективно конто 819999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину. Средства наплаћена по основу излазног ПДВ-а евидентирају се на потражној страни аналитичког конта 931112 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од купаца, уз истовремено књижење на дуговој страни корективног конта 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

(4) Искњижавање робе са залиха у велепродаји врши се по велепродајној цијени, по некој од метода дозвољених

МРС ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, уз евидентирање обрачунског трошка за набавну вриједност реализованих залиха на конту 471152 - Набавна вриједност реализованих залиха робе у велепродаји и евидентирање остварене разлике у цијени на дуговој страни конта 023422 - Укалкулисана разлика у цијени робе у велепродаји.

(5) Уколико су односне залихе прибављене од других буџетских корисника или реализоване другим буџетским корисницима, евидентирање се врши на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта отворених за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: аналитичка конта у оквиру подсинтетичких конта 22973 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција са осталим јединицама власти, 22982 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција унутар исте јединице власти, 58115 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим јединицама власти, 58125 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 589999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 63813 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим јединицама власти као добављачима, 63821 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим буџетским корисницима исте јединице власти као добављачима, 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака, 88116 - Примиси од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим јединицама власти, 88126 - Примиси од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 889999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 93813 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других јединица власти као купаца, 93821 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других буџетских корисника исте јединица власти као купаца, 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

Члан 58.

(1) Књиговодствено евидентирање залиха робе у малопродаји врши се по малопродајној цијени задужењем конта 023431 - Роба у малопродаји, за малопродајну вриједност залиха, одобравањем конта 023432 - Укалкулисана разлика у цијени робе у малопродаји, за укалкулисану разлику у цијени, одобравањем конта 023433 - Укалкулисани порез на додату вриједност на робу у малопродаји, за износ укалкулисаног излазног ПДВ-а, и задужењем одговарајуће аналитике у оквиру подсинтетичког конта 12371 - Потраживања по основу пореза на додату вриједност, за износ улазног ПДВ-а, уз истовремено одобравање одговарајућих конта обавеза према добављачима у оквиру подгрупе 223 - Обавезе из пословања, за цијели фактурисани износ набављене робе.

(2) За вриједност набављених залиха без ПДВ-а врши се задужење аналитичког конта 516131 - Издаци за залихе робе, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину. За плаћене износе обавеза према добављачу се затвара, уз истовремено евидентирање издатака по основу улазног ПДВ-а задужењем конта 631112 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа добављачима и књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака. Ако се фактура према добављачу дјелимично исплаћује, врши се процентуално сразмјерно раздвајање издатака на издатке за залихе и издатке по основу ПДВ-а.

(3) Када се роба прода купцу за укупан фактурисани износ, књиже се потраживања од купаца на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког конта 1231 -

Потраживања по основу продаје и извршених услуга, за фактурисани износ без ПДВ-а књиже се приходи на конту 771153 - Приходи од реализације залиха робе у мало-продаји, а за зарачунати износ излазног ПДВ-а књижи се обавеза на одговарајућем аналитичком конту у оквиру подсинтетичког конта 22316 - Обавезе по основу пореза на додату вриједност. Након што се изврши наплата од купаца, за фактурисани износ без ПДВ-а одобрава се конто 816153 - Примиси од залиха робе у малопродаји, а за исти износ се задужује корективни конто 819999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину. Средства наплаћена по основу излазног ПДВ-а евидентирају се на потражној страни аналитичког конта 931112 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од купаца, уз истовремено књижење на дуговној страни корективног конта 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

(4) Искњижавање робе са залиха у малопродаји врши се по малопродајној цијени, по некој од метода дозвољених МРС ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, уз евидентирање обрачунског трошка за набавну вриједност реализованих залиха на конту 471153 - Набавна вриједност реализованих залиха робе у малопродаји и евидентирање остварене разлике у цијени на дуговној страни конта 023432 - Укалкулисана разлика у цијени робе у малопродаји и припадајућег излазног ПДВ-а на дуговној страни конта 023433 - Укалкулисани порез на додату вриједност на робу у малопродаји.

(5) Уколико су односне залихе прибављене од других буџетских корисника или реализоване другим буџетским корисницима, евидентирање се врши на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта отворених за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: аналитичка конта у оквиру подсинтетичких конта 22973 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција са осталим јединицама власти, 22982 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција унутар исте јединице власти, 58115 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим јединицама власти, 58125 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 589999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 63813 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим јединицама власти као добављачима, 63821 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим буџетским корисницима исте јединице власти као добављачима, 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака, 88116 - Примиси од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим јединицама власти, 88126 - Примиси од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 889999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 93813 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других јединица власти као купаца, 93821 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других буџетских корисника исте јединица власти као купаца, 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

Члан 59.

На контима корекције вриједности робе 023419, 023429 и 023439 врше се књижења у случају смањења више набавне на нижу нето надокнадиву вриједност залиха робе на датум извјештавања тако што се терети обрачунски расход 471516 - Расходи од усклађивања вриједности залиха материјала, учинака и робе у корист корективног конта и обрнуто. Ако је након тога нето надокнадива вриједност порасла, али је још увијек нижа од набавне вриједности, на терет корективног конта у корист обрачунског прихода 771516 - Приходи по основу усклађивања вриједности залиха материјала, учинака и робе.

Члан 60.

(1) Признавање и вредновање залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично врши се у складу са МРС ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Почетно вредновање залиха врши се по набавној цијени, односно цијени коштања или нето надокнадивог вриједности, зависно од тога која је нижа. Набавна цијена, односно цијена коштања залиха треба да обухвати и све трошкове набавке, трошкове конверзије и друге трошкове довођења залиха у њихово садашње стање и на садашњу локацију. Када се залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично стичу кроз трансакцију која није трансакција размјене, њихово признавање врши се по фер вриједности на датум стицања.

(3) Свођење набавне вриједности, односно цијене коштања залиха на нижу нето надокнадиву вриједност евидентира се преко аналитичког конта 471517 - Расходи од усклађивања вриједности залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично и корективног конта 024119 - Корекција вриједности залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично. Уколико у наредном периоду дође до повећања нето надокнадиве вриједности залиха, признаје се приход на аналитичком конту 771517 - Приходи по основу усклађивања вриједности залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично и врши се корекција вриједности залиха преко корективног конта 024119, али само до износа првобитног умањења.

(4) Набавка залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично нема третман текућег расхода, него издатка за нефинансијску имовину.

(5) Књиговодствено евидентирање набавке залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично врши се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру подсинтетичког конта 02411 - Залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично, за вриједност набављених залиха без ПДВ-а (уколико је буџетски корисник у систему ПДВ-а) и 12371 - Потраживања по основу пореза на додату вриједност, за износ улазног ПДВ-а, уз истовремено одобравање одговарајућих конта обавеза према добављачима у оквиру подгрупе 223 - Обавезе из пословања, за цијели фактурисани износ набављених залиха.

(6) За вриједност набављених залиха без ПДВ-а врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру подсинтетичког конта 51614 - Издаци за залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину. За плаћене износе, обавеза према добављачу се затвара, уз истовремено евидентирање издатака по основу улазног ПДВ-а задужењем конта 631112 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа добављачима и књиговодствено евидентирање на потражној страни конта 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака. Ако се фактура према добављачу дјелимично исплаћује, врши се процентуално сразмјерно раздвајање издатака на издатке за залихе и издатке по основу ПДВ-а.

(7) Приликом стављања залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично у употребу задужује се аналитички конто 471161 - Набавна вриједност залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично издатих у употребу и одобрава (умањује) одговарајући аналитички конто у оквиру подсинтетичког конта 02411 - Залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично. Утврђивање набавне вриједности реализованих залиха врши се по методама дозвољеним МРС ЈС 12 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Овако евидентирани расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским расходима.

(8) У случају када се залихе ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично не ставе у употребу него продају, нето разлика између књиговодствене вриједности залиха и износа уговореног продајом без ПДВ-а евидентира се као добитак од продаје залиха ситног инвентара, ауто-гу-

ма, одјеће, обуће и слично на аналитичком конту 771618 (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично на аналитичком конту 471618 (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности). Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима. За износ зарачунаог излазног ПДВ-а одобрава се одговарајући аналитички конто у оквиру подсинтетичког конта 22316 - Обавезе по основу пореза на додату вриједност. Средства добијена продајом залиха инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће и слично немају третман текућег прихода, него примитка од нефинансијске имовине. Након што се изврши наплата од купаца, за фактурисани износ без ПДВ-а одобрава се одговарајући аналитички конто унутар подсинтетичког конта 81616 - Примиси од залиха ситног инвентара, амбалаже и сл., а за исти износ се задужење корективни конто 819999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину. Средства наплаћена по основу излазног ПДВ-а евидентирају се на потражној страни аналитичког конта 931112 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од купаца, уз истовремено књижење на дуговној страни корективног конта 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

(9) Уколико су односне залихе прибављене од других буџетских корисника или реализоване другим буџетским корисницима, евидентирање се врши на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта отворених за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: аналитичка конта у оквиру подсинтетичких конта 22973 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција са осталим јединицама власти, 22982 - Обавезе по основу набавке робе, услуга и нефинансијске имовине из трансакција унутар исте јединице власти, 47813 - Губици од продаје из трансакција са другим јединицама власти, 47823 - Губици од продаје из трансакција унутар исте јединице власти, 58115 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим јединицама власти, 58125 - Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 589999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 63813 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим јединицама власти као добављачима, 63821 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа другим буџетским корисницима исте јединице власти као добављачима, 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака, 77817 - Добици од продаје из трансакција са другим јединицама власти, 77826 - Добици од продаје из трансакција унутар исте јединице власти, 88116 - Примиси од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим јединицама власти, 88126 - Примиси од залиха материјала, учинака, робе и ситног инвентара, амбалаже и сл. из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, 889999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 93813 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других јединица власти као купаца, 93821 - Примиси по основу излазног пореза на додату вриједност који се наплаћује од других буџетских корисника исте јединице власти као купаца, 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

Члан 61.

(1) Књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која се стиче путем изградње, куповине, финансијског лизинга или на други начин уз преузимање обавеза врши се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина уз одобравање одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 2 - Обавезе и разграничења. За вриједност нефинансијске имовине која се прибавља на овај начин врши се задужење одговарајућих

аналитичких конта у оквиру групе 51 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском основу, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни аналитичког конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину.

(2) Уколико буџетски корисник има право да призна ПДВ као одбитну ставку, књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која се стиче путем изградње, куповине, финансијског лизинга или на други начин уз преузимање обавеза, врши се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина за вриједност прибављене имовине без ПДВ-а и у оквиру подсинтетичког конта 12371 - Потраживања по основу пореза на додату вриједност за износ улазног ПДВ-а, уз истовремено одобравање одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 2 - Обавезе и разграничења за цијели фактурисани износ. За вриједност нефинансијске имовине без ПДВ-а која се прибавља на овај начин врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру групе 51 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском основу, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни аналитичког конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину. Издаци по основу улазног ПДВ-а се евидентирају приликом затварања обавезе, задужењем аналитичког конта 631112 - Издаци по основу улазног пореза на додату вриједност који се плаћа добављачима и књижењем на потражној страни конта 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака. Ако се обавеза дјелимично затвара, врши се процентуално сразмјерно признавање издатака по основу ПДВ-а.

(3) Уколико се односна нефинансијска имовина прибавља од других буџетских корисника, евидентирање се врши на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта отворених за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: аналитичка конта у оквиру подгрупе 219 - Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти, 229 - Краткорочне обавезе и разграничења између или унутар јединица власти, 581 - Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 589 - Корективни рачун, 638 - Остали издаци између или унутар јединица власти, 639 - Корективни рачун.

Члан 62.

(1) За вриједност нефинансијске имовине која се стиче без накнаде, преносом од другог субјекта, не врши се евидентирање у оквиру конта класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину.

(2) Нефинансијска имовина која се без накнаде преноси између буџетских корисника који припадају истој јединици (нивоу) власти и имају књиговодствене евиденције унутар исте главне књиге трезора искњижава се са организационог кода буџетског корисника даваоца са одговарајућих аналитичких конта унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (примјеном црног сторна за бруто и корекцију вриједности) и укњижава на организациони код буџетског корисника примаоца на одговарајућим аналитичким контима унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (одвојено бруто и корекција вриједности).

(3) Нефинансијска имовина која се без накнаде преноси између буџетских корисника који припадају истој јединици (нивоу) власти, али немају књиговодствене евиденције унутар исте главне књиге, код буџетског корисника примаоца почетно се евидентира у висини књиговодствене вриједности преузете из евиденције буџетског корисника даваоца на одговарајућим аналитичким контима унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (одвојено бруто и корекција вриједности) уз истовремено евидентирање обрачунских прихода на аналитичком конту 778271 - Обрачунати приходи по основу преноса имовине унутар исте јединице власти (за нето књиговодствену вриједност имовине која се стиче без накнаде). Код буџетског корисника даваоца врши се искњижавање нефинансијске имовине са аналитичких конта унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (примјеном црног сторна за бруто и корекцију вриједности) уз истовремено

евидентирање обрачунских расхода на аналитичком конту 478241 - Обрачунати расходи по основу преноса имовине унутар исте јединице власти (за нето књиговодствену вриједност имовине која се преноси без накнаде).

(4) Нефинансијска имовина која се без накнаде преноси са другог буџетског корисника који припада другој јединици власти код буџетског корисника примаоца почетно се евидентира у висини књиговодствене вриједности преузете из евиденције буџетског корисника даваоца на одговарајућим аналитичким контима унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (одвојено бруто и корекција вриједности) уз истовремено евидентирање обрачунских прихода на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетике 77818 - Обрачунати приходи по основу преноса имовине између различитих јединица власти (за нето књиговодствену вриједност имовине која се стиче без накнаде). Код буџетског корисника даваоца врши се искњижавање нефинансијске имовине са аналитичких конта унутар класе 0 - Нефинансијска имовина (примјеном црног сторна за бруто и корекцију вриједности) уз истовремено евидентирање обрачунских расхода на одговарајућем аналитичком конту унутар подсинтетике 47814 - Обрачунати расходи по основу преноса имовине између различитих јединица власти (за нето књиговодствену вриједност имовине која се преноси без накнаде).

(5) Нефинансијска имовина која се без накнаде преноси са других субјеката који немају статус буџетских корисника (други контролисани ентитети јавног сектора и сл.) код буџетског корисника примаоца почетно се евидентира по фер вриједности на одговарајућим аналитичким контима унутар класе 0 - Нефинансијска имовина уз истовремено евидентирање обрачунских прихода на одговарајућем аналитичком конту унутар синтетике 7717 - Помоћи у природи. Уколико се помоћ у природи прими без услова повезаних с њом, обрачунски приход се одмах признаје. Уколико постоји услов у складу са МРС ЈС 23, евидентирају се разграничења на аналитичким контима 217121 - Дугорочно разграничени приходи или 227211 - Краткорочно разграничени приходи, која се у складу са испуњењем услова смањују и врши се признавање обрачунских прихода.

(6) Буџетски корисници у систему ПДВ-а, приликом преноса имовине без накнаде, признају обавезу и потраживања по основу ПДВ-а у складу са законским прописима.

Члан 63.

(1) Почетно књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која датира из претходне или ранијих година, али због пропуста није уврштена у књиговодствену евиденцију буџетског корисника, врши се по фер вриједности задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина уз одобравање одговарајућих аналитичких конта пасиве биланса стања по основу исправке грешке у складу са МРС ЈС 3. За вриједност нефинансијске имовине признате на овај начин у текућој години не врши се евидентирање у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину.

(2) Почетно књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која датира из претходне или ранијих година, али због специфичних околности из оправданих разлога није могла бити уврштена у билансне књиговодствене евиденције буџетског корисника, и која се не може сматрати преносом у складу са чланом 62. овог правилника, врши се по фер вриједности задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина уз одобравање аналитичког конта 771913 - Приходи по основу ванредних догађаја. За вриједност нефинансијске имовине која се стиче на овај начин не врши се евидентирање у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину.

Члан 64.

(1) Почетно књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која се стиче намирењем за потраживања (осим за дате авансе) врши се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина уз затварање односних потраживања одобравањем

одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 1 - Финансијска имовина и разграничења. За вриједност нефинансијске имовине која се стиче на овај начин не врши се евидентирање у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину.

(2) Почетно књиговодствено евидентирање нефинансијске имовине која се стиче намирењем за будућа потраживања врши се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина уз одобравање одговарајућих аналитичких конта разграничења у оквиру класе 2 - Обавезе и разграничења. По настанку потраживања врши се њихово евидентирање у корист групе конта 77 - Обрачунски приходи, те затварање задужењем одговарајућих аналитичких конта разграничења у оквиру класе 2 - Обавезе и разграничења и одобравањем одговарајућих аналитичких конта односних потраживања у оквиру класе 1 - Финансијска имовина и разграничења. За вриједност нефинансијске имовине која се стиче на овај начин не врши се евидентирање у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину.

(3) Буџетски корисници у систему ПДВ-а, приликом евидентирања имовине стечене намирењем за потраживања, признају обавезу и потраживања по основу ПДВ-а у складу са законским прописима.

Члан 65.

(1) Улагања буџетског корисника у нову нефинансијску имовину која се прибавља за потребе другог буџетског корисника и уступа истом без накнаде евидентира се на један од следећих начина:

1) Ако буџетски корисник који прибавља имовину (буџетски корисник - инвеститор) и буџетски корисник за кога се имовина прибавља (буџетски корисник - корисник) припадају истој јединици (нивоу) власти и имају књиговодствену евиденцију унутар исте главне књиге трезора, евидентирање улагања у нову нефинансијску имовину врши се у оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина на организационом коду буџетског корисника - корисника. За вриједност нефинансијске имовине која се прибавља на овај начин врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском основу, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5, на организационом коду буџетског корисника - инвеститора;

2) Ако буџетски корисник - инвеститор и буџетски корисник - корисник припадају истој јединици (нивоу) власти, али немају књиговодствену евиденцију унутар исте главне књиге, евидентирање улагања у нову нефинансијску имовину врши се у оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина код буџетског корисника - инвеститора. За вриједност нефинансијске имовине која се прибавља на овај начин врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском основу, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5, на организационом коду буџетског корисника - инвеститора. По завршетку прибављања, а прије активирања, имовина се преноси на буџетског корисника - корисника на начин да се из књиговодствене евиденције буџетског корисника - инвеститора врши искњижавање (примјеном црног сторна) са конта класе 0 - Нефинансијска имовина на терет аналитичког конта 478241 - Обрачунати расходи по основу преноса имовине унутар исте јединице власти. Док се код буџетског корисника - корисника врши укњижавање примљене имовине на конта класе 0 - Нефинансијска имовина у корист аналитичког конта 778271 - Обрачунати приходи по основу преноса имовине унутар исте јединице власти. Изузетно, околности могу довести до активирања имовине код буџетског корисника - инвеститора;

3) Ако буџетски корисник - инвеститор и буџетски корисник - корисник не припадају истој јединици (нивоу) власти, евидентирање улагања у нову нефинансијску имовину врши се у оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина код буџетског корисника - инвеститора. За вриједност не-

финансијске имовине која се прибавља на овај начин врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском основу, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5, на организационом коду буџетског корисника - инвеститора. По завршетку прибављања, а прије активирања, имовина се преносе на буџетског корисника - корисника на начин да се из књиговодствене евиденције буџетског корисника - инвеститора врши искњижавање (примјеном црног сторна) са конта класе 0 - Нефинансијска имовина на терет аналитичких конта унутар подсинтетичког конта 47814 - Обрачунати расходи по основу преноса имовине између различитих јединица власти. Док се код буџетског корисника - корисника врши укњижавање примљене имовине на конта класе 0 - Нефинансијска имовина у корист аналитичких конта унутар подсинтетичког конта 77818 - Обрачунати приходи по основу преноса имовине између различитих јединица власти. Изузетно, околности могу довести до активирања имовине код буџетског корисника - инвеститора.

(2) Улагања у нову нефинансијску имовину која се прибављају за потребе других субјеката који немају статус буџетских корисника (други контролисани ентитети јавног сектора и сл.) и уступају истим без накнаде евидентирају се у оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина код буџетског корисника - инвеститора. За вриједност нефинансијске имовине која се прибавља на овај начин врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском основу, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5, на организационом коду буџетског корисника - инвеститора. По завршетку прибављања, а прије активирања (осим изузетно), имовина се преноси другом субјекту на начин да се из књиговодствене евиденције буџетског корисника - инвеститора врши искњижавање (примјеном црног сторна) са конта класе 0 - Нефинансијска имовина на терет аналитичких конта унутар синтетичког конта 4717 - Дате помоћи у природи. Изузетак је када пренос имовине увећава основни капитал примаоца и повећава власничког учешћа даваоца. У том случају у књиговодству буџетског корисника - инвеститора врши се искњижавање (примјеном црног сторна) са конта класе 0 - Нефинансијска имовина на терет аналитичких конта унутар синтетичког конта 1113 - Акције и учешће у капиталу.

(3) Буџетски корисници у систему ПДВ-а, приликом евидентирања улагања у нову нефинансијску имовину која се прибавља за потребе другог буџетског корисника и уступа истом без накнаде, признају обавезе и потраживања по основу ПДВ-а у складу са законским прописима. За вриједност признатог улазног ПДВ-а смањује се призната вриједност нефинансијске имовине како је наведено у члану 61. став 2. овог правилника.

Члан 66.

(1) Улагања буџетског корисника без накнаде у постојећу нефинансијску имовину (реконструкција, инвестиционо одржавање, побољшање и сл.) другог буџетског корисника евидентирају се на један од следећих начина:

1) Ако буџетски корисник који улаже у имовину (буџетски корисник - инвеститор) и буџетски корисник у чију имовину се улаже (буџетски корисник - корисник) припадају истој јединици (нивоу) власти и имају књиговодствене евиденције унутар исте главне књиге трезора, евидентирање улагања у нефинансијску имовину врши се у оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина на организационом коду буџетског корисника-корисника. За вриједност улагања у нефинансијску имовину врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском основу, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5, на организационом коду буџетског корисника - инвеститора;

2) Ако буџетски корисник - инвеститор и буџетски корисник - корисник припадају истој јединици (нивоу) власти,

али немају књиговодствене евиденције унутар исте главне књиге, евидентирање улагања у постојећу нефинансијску имовину врши се у оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина код буџетског корисника - корисника уз истовремено евидентирање прихода по основу трансфера унутар исте јединице власти на аналитичком конту 788111. Такође, за вриједност улагања у нефинансијску имовину врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском основу, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5, на организационом коду буџетског корисника - корисника. Код буџетског корисника - инвеститора у вриједности извршених улагања евидентира се расход по основу трансфера унутар исте јединице власти на аналитичком конту 488111;

3) Ако буџетски корисник - инвеститор и буџетски корисник-корисник не припадају истој јединици (нивоу) власти, евидентирање улагања у постојећу нефинансијску имовину врши се у оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина код буџетског корисника - корисника уз истовремено евидентирање прихода по основу трансфера између различитих јединица власти у оквиру конта подгрупе 787. Такође, за вриједност улагања у нефинансијску имовину врши се задужење одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину, на обрачунском основу, уз истовремено књиговодствено евидентирање на потражној страни одговарајућег корективног конта класе 5, на организационом коду буџетског корисника - корисника. Код буџетског корисника - инвеститора у вриједности извршених улагања евидентира се расход по основу трансфера између различитих јединица власти у оквиру конта подгрупе 487.

(2) Улагања без накнаде у постојећу нефинансијску имовину (реконструкција, инвестиционо одржавање, побољшање и сл.) других субјеката који немају статус буџетских корисника (други контролисани ентитети јавног сектора и сл.) евидентирају се код буџетског корисника - инвеститора у оквиру конта подгрупе 415 - Грантови. Изузетак је када улагање увећава основни капитал примаоца и повећава власничког учешћа даваоца. У том случају у књиговодству буџетског корисника - инвеститора улагања терете аналитичка конта унутар синтетичког конта 1113 - Акције и учешће у капиталу, уз истовремено исказивање издатака преко класе 6 - Издаци за нефинансијску имовину и отплату дугова.

(3) Буџетски корисници у систему ПДВ-а, приликом евидентирања улагања у постојећу нефинансијску имовину која се прибавља за потребе другог буџетског корисника и уступа истом без накнаде, признају обавезе и потраживања по основу ПДВ-а у складу са законским прописима. За вриједност признатог улазног ПДВ-а смањује се призната вриједност нефинансијске имовине како је наведено у члану 61. став 2. овог правилника.

2. Финансијска имовина и разграничења

Члан 67.

(1) У складу са МРС ЈС 28, МРС ЈС 29, МРС ЈС 30 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, врши се класификација финансијске имовине у једну од следећих категорија:

- 1) готовина и еквиваленти,
- 2) зајмови и потраживања,
- 3) финансијска средства која се држе до рока доспијења,
- 4) финансијска средства расположива за продају или
- 5) финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха.

(2) Буџетски корисник је обавезан да се изјасни о иницијалној класификацији финансијске имовине у неку од категорија наведених у ставу 1. овог члана т. 2) до 5), у складу са релевантним рачуноводственим стандардима.

(3) При почетном признавању финансијске имовине буџетски корисник треба да је вреднује по њеној фер вриједности увећаној за трошкове трансакције који се ди-

ректно могу приписати стицању имовине, у случају финансијске имовине која се не прати по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Члан 68.

Готовина и еквиваленти изражени у домаћој валути вреднују се по номиналној вриједности. Готовина и еквиваленти у иностраној валути исказују се у одговарајућој противвриједности стране валуте по средњем курсу Централне банке БиХ на датум стицања. Позитивне и негативне курсне разлике се на дан извјештавања утврђују по средњем курсу на дан билансирања, у складу са МРС ЈС 4 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Признавање позитивних и негативних курсних разлика врши се корекцијом аналитичког конта финансијске имовине на коме су евидентирани готовина и еквиваленти, а на терет обрачунских расхода подсинтетичког конта 47141 - Расходи по основу обрачунатих негативних курсних разлика или у корист обрачунских прихода подсинтетичког конта 77141 - Приходи по основу обрачунатих позитивних курсних разлика.

Члан 69.

Евидентирање зајмова, потраживања, финансијских средстава и разграничења која произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта унутар подгрупа 119 - Дугорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти и 129 - Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти.

Члан 70.

(1) Након иницијалног признавања зајмови се вреднују по амортизованој вриједности - финансијска имовина по основу пласираних зајмова исказује се у висини главнице која се потражује од зајмопримца.

(2) Обрачуната камата књижи се као засебно краткорочно потраживање.

Члан 71.

(1) Потраживања за продату робу, продате производе и извршене услуге и остала потраживања по основу продаје из редовних пословних активности у земљи и иностранству евидентирају се на обрачунском основу у корист прихода обрачунског карактера на групи конта 77 за износ продајне вриједности без ПДВ-а и у корист конта 223161 - Порез на додату вриједност по издатим фактурама (уколико је буџетски корисник у систему ПДВ-а), у складу са МРС ЈС 9 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Потраживања по основу продате нефинансијске имовине евидентирају се на обрачунском основу по нето принципу како је објашњено у дијелу који се односи на нефинансијску имовину.

(2) Потраживања за камате, дивиденде и друге финансијске приходе имају краткорочни карактер и обухватају обрачунате камате, дивиденде и друге финансијске приходе који се односе на текући обрачунски период. Ова потраживања евидентирају се на обрачунском основу у корист прихода обрачунског карактера на групи конта 77 у складу са МРС ЈС 9 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(3) Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе евидентирају се у оквиру дугорочних и краткорочних потраживања, на прописаним аналитичким контима унутар синтетичких конта 1121 - Потраживања за порез, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, 1234 - Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе и 1235 - Потраживања за порез, доприносе и непореске приходе за које је продужен рок плаћања, а досијевају на наплату у року од годину дана, на основу података из пореског књиговодства у складу са Правилником о систему пореског књиговодства у Републици Српској и Упутством о примјени МРС ЈС 23.

Начин евидентирања у поменути прописима не односи се на индиректне порезе који нису у надлежности Републике Српске.

(4) Потраживања по основу пореза на додату вриједност обухватају прелазна аналитичка конта 123711, 123712, 123713, 123714, 123715 и 123716, на којима се у току обрачунског периода - мјесеца евидентирају потраживања по основу ПДВ-а, у примљеним фактурама од домаћих добављача, плаћеног при увозу, у датим авансима, обрачунатог на услуге иностраних лица, паушално исплаћеног пољопривредним произвођачима и по основу других износа аконтационог ПДВ-а. На крају обрачунског периода - мјесечно салда ових аналитичких конта затварају се са салдом на аналитичким контима 223161, 223162, 223168, на којима се евидентирају обавезе по основу ПДВ-а по издатим фактурама, у примљеним авансима и други износи обрачунатог ПДВ-а. Уколико су потраживања већа од обавеза по основу ПДВ-а, разлика се књижи на дугорочну страну аналитичког конта 123719 - Потраживања по основу разлике између аконтационог и обрачунатог пореза на додату вриједност. Потраживања се затварају по основу поврата ПДВ-а од надлежне пореске институције или се преносе као аконтација ПДВ-а за наредни порески период.

Члан 72.

(1) Потраживања се могу наплатити пријемом готовине или готовинских еквивалената, безготовински преносом новчаних средстава на банковни рачун, компензацијом са евидентираним обавезама или другом врстом обрачунског плаћања у складу са Законом о унутрашњем платном промету, те намирити путем нефинансијске или друге финансијске имовине.

(2) Наплата потраживања пријемом готовине или готовинских еквивалената, безготовински преносом новчаних средстава на банковни рачун или компензацијом са евидентираним обавезама, књижи се задужењем одговарајућих аналитичких конта готовине и готовинских еквивалената, односно банковног рачуна или компензоване обавезе и одобравањем одговарајућег аналитичког конта на коме је евидентирано наплаћено потраживање унутар класе 1 - Финансијска имовина и разграничења. За наплаћени износ врши се умањење потражне стране одговарајућих аналитичких конта прихода у оквиру групе 77 - Приходи обрачунског карактера на којима су евидентирани приходи приликом иницијалног признавања односно потраживања, уз истовремено одобравање одговарајућих аналитичких конта приход у оквиру групе 71 - Порески приходи или 72 - Непорески приходи. Уколико се наплаћено потраживање односи на потраживања по основу нефинансијске или финансијске имовине не евидентирају се приходи из претходног књиговодственог става, него примици одобравањем одговарајућих аналитичких конта класе 8 - Примици за нефинансијску имовину или 9 - Примици од финансијске имовине и задуживања уз истовремено задужење одговарајућег корективног рачуна.

(3) Намирење потраживања путем нефинансијске или друге финансијске имовине (осим готовине или готовинских еквивалената) књижи се задужењем одговарајућих аналитичких конта нефинансијске имовине у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина, односно класе 1 - Финансијска имовина и разграничења и одобравањем одговарајућег аналитичког конта на коме је евидентирано намирено потраживање унутар класе 1 - Финансијска имовина и разграничења.

Члан 73.

(1) Потраживања се на дан билансирања процјењују са становишта њихове наплативости.

(2) Потраживања која нису наплаћена у року од 12 мјесеци од датума доспијења за потребе презентације у финансијским извјештајима класификују се као ненаплатива и врши се њихова корекција на начин да се ненаплативи износ потраживања искњижава са редовних аналитичких конта потраживања примљеном црног сторна на конта спорних потраживања, уз истовремено вршење исправ-

ке вриједности спорних потраживања (конто корекције вриједности потраживања) на терет обрачунских расхода подсинтетичког конта 47152 - Расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине, односно 47819 - Остали расходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти или 47829 - Остали расходи обрачунског карактера по основу односа унутар исте јединице власти уколико односна потраживања проистичу из међусобних односа буџетских корисника.

(3) О потраживањима која су за потребе финансијског извјештавања рекласификована у спорна обавјештава се руководиоца буџетског корисника.

(4) Одлуку о коначном отпису ненаплативих потраживања за кориснике буџета Републике и фондова обавезног социјалног осигурања доноси Влада Републике Српске, на приједлог ресорно надлежног министарства или фонда, а за јединице локалне самоуправе скупштина општине/града на приједлог ресорно надлежне службе или начелник/градоначелник по овлашћењу скупштине.

(5) Потраживања отписана на основу одлуке донесене у складу са претходним ставом искњижавају се из билансне евиденције (примјеном црног сторна са конта спорних потраживања и односних конта корекције вриједности).

(6) Подаци о описаним потраживањима (описани износи, информације о дужницима, бројеви одлука о отпису, основ отписа итд.) објелодањују се у образложењу уз финансијски извјештај буџетских корисника.

Члан 74.

(1) Наплата спорних (коригованих) потраживања пријемом готовине или готовинских еквивалената, безготовински преносом новчаних средстава на банковни рачун или компензацијом са евидентираним обавезама књижи се задужењем одговарајућих аналитичких конта готовине и готовинских еквивалената, односно банковог рачуна или компензоване обавезе и одобравањем одговарајућег аналитичког конта на коме је евидентирано наплаћено спорно потраживање унутар класе 1 - Финансијска имовина и разграничења. Такође се врши искњижавање корекције наплаћеног спорног потраживања примјеном црног сторна у корист обрачунских прихода од усклађивања вриједности финансијске имовине у оквиру подсинтетичког конта 77152 - Приходи по основу усклађивања вриједности финансијске имовине, односно, уколико се ради о потраживањима између буџетских корисника, 77819 - Остали приходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти или 77829 - Остали приходи обрачунског карактера по основу односа унутар исте јединице власти. Даље, за наплаћени износ врши се умањење потражне стране одговарајућих аналитичких конта прихода у оквиру групе 77 - Приходи обрачунског карактера на којима су евидентирани приходи приликом иницијалног признавања односног потраживања, уз истовремено одобравање одговарајућих аналитичких конта прихода у оквиру групе 71 - Порески приходи или 72 - Непорески приходи. Уколико се наплаћено спорно (кориговано) потраживање односи на потраживања по основу нефинансијске или финансијске имовине не евидентирају се приходи из претходног књиговодственог става, него примици одобравањем одговарајућих аналитичких конта класе 8 - Примици за нефинансијску имовину или 9 - Примици од финансијске имовине и задуживања уз истовремено задужење одговарајућег корективног рачуна.

(2) Намирење спорних (коригованих) потраживања путем нефинансијске или друге финансијске имовине (осим готовине или готовинских еквивалената) књижи се задужењем одговарајућих аналитичких конта нефинансијске имовине у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина, односно класе 1 - Финансијска имовина и разграничења и одобравањем одговарајућег аналитичког конта на коме је евидентирано наплаћено спорно потраживање унутар класе 1 - Финансијска имовина и разграничења. Такође се врши искњижавање корекције наплаћеног спорног потраживања примјеном црног сторна у корист обрачунских прихода од усклађивања вриједности финансијске имовине у оквиру подсинтетичког конта 77152 - Приходи по основу

усклађивања вриједности финансијске имовине, односно, уколико се ради о потраживањима између буџетских корисника, 77819 - Остали приходи обрачунског карактера по основу односа са другим јединицама власти или 77829 - Остали приходи обрачунског карактера по основу односа унутар исте јединице власти.

Члан 75.

Након иницијалног признавања финансијска средства која се држе до рока доспијећа вреднују се по амортизованом вриједности - финансијска средства која се држе до рока доспијећа исказују се у висини главнице коју потражује власник финансијског средства. Обрачуната камата књижи се као засебно краткорочно потраживање. Амортизација хартија од вриједности емитованих по номиналној вриједности врши се линеарно, а хартија од вриједности емитованих уз премију или дисконт методом ефективне каматне стопе.

Члан 76.

Након иницијалног признавања, финансијска средства расположива за продају вреднују се по фер вриједности. Повећање, односно смањење фер вриједности на дан билансирања у односу на почетну вриједност евидентира се преко ревалоризационих резерви и конта корекције вриједности односне финансијске имовине, осим када постоји објективни доказ умањења вриједности средства, када се признају обрачунски расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине.

Члан 77.

Након иницијалног признавања, финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успеха вреднују се по фер вриједности. Промјене у фер вриједности билансирају се преко конта корекције вриједности односне финансијске имовине на терет обрачунских расхода подсинтетичког конта 47152 - Расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине или у корист обрачунских прихода подсинтетичког конта 77152 - Приходи по основу усклађивања вриједности финансијске имовине.

Члан 78.

Након иницијалног признавања акције и учешће у капиталу других ентитета који нису буџетски корисници (финансијски и нефинансијски јавни субјекти), а који су под контролом или значајним утицајем одређене јединице власти, вреднују се по номиналној вриједности основног капитала уписаног у регистру суда у износу који припада односној јединици власти. Повећање, односно смањење номиналне вриједности уписаног капитала на дан билансирања, а које није узроковано додатним улагањима у повећање власничког учешћа у односу на почетну вриједност, евидентира се преко ревалоризационих резерви и конта корекције вриједности односне финансијске имовине, осим када постоји објективни доказ умањења вриједности средства, када се признају обрачунски расходи од усклађивања вриједности финансијске имовине.

Члан 79.

(1) У оквиру класе 1 - Финансијска имовина и разграничења евидентирају се разграничења по основу унапријед плаћених расхода - аванса, као и аванси за нефинансијску имовину.

(2) Аванси за нефинансијску имовину у сталним средствима евидентирају се на аналитичким контима 127914, 127915, 129841 и аналитичким контима у оквиру групе 12976. Изузетно, код реализације дугорочних пројекта аванси за нефинансијску имовину могу се класификовати као дугорочна разграничења на аналитичким контима 117199 - Остала дугорочна разграничења, 119291 - Остала дугорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти и аналитичким контима у оквиру групе 11919 - Остала дугорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

(2) Након набавке нефинансијске имовине у сталним средствима за коју је дат аванс врши се евидентирање у

оквиру конта класе 0 - Нефинансијска имовина и одговарајућих аналитичких конта класе 2 - Обавезе и разграничења, уз истовремено књижење издатака за нефинансијску имовину у оквиру конта класе 5 - Издаци за нефинансијску имовину за укупан фактурисани износ или у износу без ПДВ-а уколико буџетски корисник има право одбитка ПДВ-а (улазни ПДВ се евидентира на посебним аналитичким контима класи 1 - Финансијска имовина и разграничења).

(3) Затварање аванса врши се преносом оправданог износа са конта датих аванса на одговарајуће аналитичко конто обавезе према добављачу.

(4) Део аванса датих у текућој години који није затворен на дан билансирања евидентира се на аналитичким контима групе 63 - Остали издаци.

(5) Приликом затварања ових аванса у наредним годинама врши се евидентирање импутираних примитака на аналитичким контима групе 93 - Остали примиси.

Члан 80.

(1) Обавеза за накнаде плата за вријеме боловања и родитељског одсуства које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања књижи се задужењем конта 127912 - Разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања или 127913 - Разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме боловања које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања и одобравањем конта 222112 - Обавезе за накнаде плата за вријеме боловања и родитељског одсуства које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

(2) Измирење обавеза књижи се задужењем конта 222112 - Обавезе за накнаде плата за вријеме боловања и родитељског одсуства које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања и одобравањем одговарајућих аналитичких конта банковних рачуна. Истовремено се врши евидентирање издатака на дуговној страни аналитичких конта подсинтетике 63811 - Издаци за накнаде плата за родитељско одсуство који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања или 63812 - Издаци за накнаде плата за вријеме боловања који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања и потражној страни аналитичког конта 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака.

(3) Стицањем права на рефундацију исплаћених накнада плата за вријеме боловања и родитељског одсуства признају се потраживања по том основу задужењем одговарајућих аналитичких конта унутар подсинтетике 12977 - Потраживања по основу рефундација за накнаду плата и одобравањем аналитичких конта краткорочних разграничења 127912 - Разграничења по основи неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања или 127913 - Разграничења по основу неизмирених обавеза за накнаде плата за вријеме боловања које се рефундирају од фондова обавезног осигурања.

(4) За наплаћена потраживања од фондова обавезног социјалног осигурања признају се примиси у оквиру подсинтетичких конта 93811 - Примиси за накнаде плата за родитељско одсуство које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања или 93812 - Примиси за накнаде плата за вријеме боловања који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања и врши књижење на начин образложен у чл. 72. и 74. овог правилника.

Члан 81.

(1) У случају продаје финансијске имовине, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје финансијске имовине на одговарајућем аналитичком конту подсинтетичког конта 77162 - Добици од продаје финансијске имовине (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје финансијске имовине на одговарајућем аналитичком конту подсинтетичког конта 47162 - Губици од продаје финансиј-

ске имовине (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(2) У случају продаје финансијске имовине између буџетских корисника, нето разлика између књиговодствене вриједности и износа уговореног продајом евидентира се као добитак од продаје на одговарајућим аналитичким контима унутар подсинтетичких конта 77817 - Добици од продаје из трансакција са другим јединицама власти или 77826 - Добици од продаје из трансакција унутар исте јединице власти (ако је износ уговорен продајом већи од књиговодствене вриједности), односно као губитак од продаје на аналитичким контима унутар подсинтетичког конта 47813 - Губици од продаје из трансакција са другим јединицама власти или 47823 - Губици од продаје из трансакција унутар исте јединице власти (ако је износ уговорен продајом мањи од књиговодствене вриједности).

(3) Овако евидентирани приходи/расходи имају искључиво обрачунски карактер и не сматрају се буџетским приходима/расходима.

(4) Средства добијена продајом финансијске имовине немају третман текућих прихода, него примитака од финансијске имовине у оквиру класе 9 - Примиси од финансијске имовине и задуживања.

3. Обавезе и разграничења

Члан 82.

(1) У складу са МРС ЈС 19 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, обавезе се могу класификовати као садашње обавезе (законске или изведене), резервисања или потенцијалне обавезе.

(2) Садашње обавезе су обавезе буџетских корисника које проистичу из прошлих догађаја, чије измирење ће довести до одлива ресурса који представљају економске користи или услужни потенцијал буџетског корисника.

(3) Резервисања су садашње обавезе са неизвјесним роком доспијећа и износом, али за које постоји вјероватноћа да ће за њихово измирење бити потребан одлив ресурса који представљају економске користи или услужни потенцијал и за које се може извршити поуздана процјена износа обавезе.

(4) Потенцијална обавеза је могућа обавеза која настаје на основу прошлих догађаја и чије постојање се потврђује само настанком или ненастанком једног или више неизвјесних будућих догађаја који нису у потпуности под контролом буџетског корисника, или садашња обавеза која настаје по основу прошлих догађаја, али није призната, јер није вјероватно да ће одлив ресурса који представља економске користи или услужни потенцијал бити захтијеван за измирење обавезе или се износ обавезе не може довољно поуздано одмјерити.

(5) Предмет књиговодственог евидентирања на класи 2 и исказивања у билансу стања су садашње обавезе и резервисања. Потенцијалне обавезе не признају се кроз биланс стања, него се објелодањују у нотама/напоменама уз финансијски извјештај.

(6) Обавезе се иницијално признају по номиналном износу који чини фер вриједност робе или услуга за које је добављач доставио фактуру или постоји формални споразум из кога проистиче обавеза плаћања (нпр. плаћања у вези са социјалним давањима).

(7) Вредновање обавеза на датум биланса стања врши се у висини номиналне или дисконтване вриједности очекиваних одлива ресурса који представљају економске користи или услужни потенцијал буџетског корисника.

(8) Финансијске обавезе класификују се, признају и вреднују у складу са МРС ЈС 28, МРС ЈС 29 и МРС ЈС 30.

Члан 83.

Евидентирање обавеза и разграничења која произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта унутар подгрупа 219 - Дугорочне обавезе и разграничења из трансак-

ција између или унутар јединица власти и 229 - Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти.

Члан 84.

(1) Резервисања се евидентирају у складу са МРС ЈС 19 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима, на конту 217131 - Дугорочна резервисања или 227311 - Краткорочна резервисања, уз истовремено признавање расхода на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког конта 4713 - Расходи резервисања по основу обавеза.

(2) Када измирење обавеза по основу којих су извршене резервисања постане извјесно, приступа се планирању средстава у буџету за те намјене и књиговодственом исказивању њиховог износа на одговарајућим контима расхода или издатака и стварних обавеза, уз истовремено искњижавање резервисања примјеном црног сторна у корист обрачунских прихода на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког конта 7713 - Приходи од укидања резервисања по основу обавеза.

(3) Уколико се утврди да по основу резервисања неће доћи до одлива ресурса који представљају економске користи или услужни потенцијал буџетског корисника, врши се њихово искњижавање примјеном црног сторна у корист обрачунских прихода на одговарајућем аналитичком конту у оквиру синтетичког конта 7713 - Приходи од укидања резервисања по основу обавеза.

(4) Појам резервисања у смислу МРС ЈС 19 није еквивалентан појму резервисања буџетских средстава.

Члан 85.

Обавезе по основу пореза на додату вриједност обухватају прелазна аналитичка конта 223161, 223162 и 223168 у оквиру групе 223 - Обавезе из пословања, на којима се у току обрачунског периода - мјесеца евидентирају обавезе по основу ПДВ-а по издатим фактурама, у примљеним авансима и по основу других износа обрачунатог ПДВ-а. На крају обрачунског периода - мјесечно, салда ових аналитичких конта се затварају са салдом на аналитичким контима 123711, 123712, 123713, 123714, 123715 и 123716, на којима се евидентирају потраживања по основу ПДВ-а у примљеним фактурама од домаћих добављача, плаћеног при увозу, у датим авансима, обрачунатог на услуге иностраних лица, паушално исплаћеног пољопривредним произвођачима и по основу других износа аконтационог ПДВ-а. Уколико су обавезе веће од потраживања по основу ПДВ-а, разлика се књижи на потражну страну аналитичког конта 223169 - Обавезе по основу разлике између обрачунатог и аконтационог пореза на додату вриједност. Обавезе се затварају исплатом према надлежним пореским институцијама.

4. Властити извори

Члан 86.

Трајни извори средстава формирају се:

1) из иницијалних средстава (оснивачког улога) обезбјеђених за оснивање буџетског корисника у складу са одлуком управе,

2) из расподијељеног финансијског резултата ранијих година,

3) у осталим случајевима дозвољеним МРС ЈС и другим релевантним прописима.

Члан 87.

(1) Ревалоризационе резерве формирају се по основу процјене фер вриједности нефинансијске и финансијске имовине у складу са МРС ЈС 16, МРС ЈС 17, МРС ЈС 29, МРС ЈС 31 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима.

(2) Ако се једна ставка имовине ревалоризује у складу са захтјевима међународних рачуноводствених стандарда, приступа се ревалоризацији цијеле групе имовине исказане унутар једног подсинтетичког конта.

(3) Ако се књиговодствена вриједност неке групе средстава увећа услед ревалоризације, то повећање евидентира се на ревалоризационим резервама, осим за износ који се признаје као добитак у мјери у којој поништава умањење вриједности по основу ревалоризације исте групе средстава претходно признато као губитак.

(4) Ако се књиговодствена вриједност неке групе средстава смањи услед ревалоризације, то смањење признаје се као губитак, осим за износ који се књижи директно на дуговој страни ревалоризационих резерви у мјери у којој постоји потражни салдо ревалоризационих резерви за ту групу имовине.

(5) Повећања и смањења по основу ревалоризације, која се односе на појединачна средства у оквиру једне групе имовине, компензирају се једна са другим у оквиру те групе, али не и са различитим групама имовине.

(6) Ревалоризационе резерве амортизују се током употребе имовине по основу које су и формиране, а у висини разлике између већег износа амортизације обрачунате на ревалоризовану вриједност и мањег износа амортизације обрачунате на историјску вриједност имовине. За утврђени износ задужује се одговарајуће аналитичко конто ревалоризационих резерви унутар посинтетике 32111 - Ревалоризационе резерве и одобрава аналитичко конто 331211 - Финансијски резултат текуће године.

(7) Коначно поништавање преосталих ревалоризационих резерви врши се у корист резултата у моменту расходовања имовине по основу које су и формиране.

Члан 88.

Резерве из резултата формирају се на основу распојеле позитивног финансијског резултата ранијих година и служе за покривање очекиваног негативног финансијског резултата.

Члан 89.

(1) Потражни салдо конта 331111 - Финансијски резултат ранијих година може се расподијелити у корист трајних извора средстава и резерви из резултата.

(2) Дуговни салдо конта 331111 - Финансијски резултат ранијих година може се покрити из резерви из резултата. Уколико постојећи салдо резерви из резултата није довољан, преостали дио дуговог салда конта 331111 може се покрити на терет трајних извора средстава.

Члан 90.

Финансијски резултат у главној књизи трезора на дан билансирања не исказује се на организационим кодовима појединачних буџетских корисника, него на генералним (општим) организационим кодовима.

5. Методологија утврђивања финансијског резултата и буџетског суфицита/дефицита

Члан 91.

(1) Финансијски резултат текуће године представља разлику између прихода (класа 7) и расхода (класа 4), кориговану за износе директних књижења на конту 331211 у складу са МРС ЈС и другим релевантним рачуноводственим прописима. У слѣдећој години салдо конта 331211 - Финансијски резултат текуће године преноси се на конто 331111 - Финансијски резултат ранијих година.

(2) Финансијски резултат текуће године није једнак појму буџетског суфицита/дефицита.

(3) Буџетски суфицит/дефицит представља разлику између збира прихода, без прихода обрачунског карактера и примитака за нефинансијску имовину, и збира расхода, без расхода обрачунског карактера и издатака за нефинансијску имовину:

Буџетски суфицит/дефицит = (класа 7 - група 77 + класа 8) - (класа 4 - група 47 + класа 5).

(4) Одлуку о расподјели буџетског суфицита доноси орган управе, у складу са одредбама Закона о буџетском

систему Републике Српске и Упутством за утврђивање суфицита расположивог за расподелу.

6. Ванбилансна евиденција

Члан 92.

(1) На контима групе 39 - Ванбилансна евиденција евидентирају се пословни догађаји који немају директног утицаја на имовину, обавезе и изворе, него само отварају могућност за такав утицај у будућности (основна средства у закупу, примљена туђа роба и материјал, хартије од вриједности ван промета, гаранције, одобрени, а неповучени кредити и сл.).

(2) Књижења на контима групе 39 врше се истовременим евидентирањем на контима подгрупе 391 - Ванбилансна актива и контима подгрупе 392 - Ванбилансна пасива.

(3) Ванбилансна актива и ванбилансна пасива морају бити у равнотежи.

(4) Конта ванбилансне активе и ванбилансне пасиве међусобно се затварају када престане могући утицај пословних догађаја из става 1. овог члана.

7. Расходи

Члан 93.

(1) Расходи су смањења економских користи или услужног потенцијала током извјештајног периода, у облику одлива или трошења средстава или настанка обавеза које доводе до смањења нето имовине/капитала.

(2) Расходи се признају на обрачунском основу, у периоду у коме је и обавеза настала без обзира да ли је извршено и само плаћање.

(3) Расходи обухватају текуће расходе, расходе обрачунског карактера и трансфере између и унутар јединица власти.

(4) Вредновање расхода (изузев расхода обрачунског карактера) врши се по номиналној вриједности очекиваног одлива готовине или готовинског еквивалента или других економских користи.

(5) Признавање и вредновање расхода обрачунског карактера врши се у складу са релевантним рачуноводственим стандардима.

(6) Салда конта расхода не преносе се у наредну годину и затварају се на терет конта 499999 - Рачун за затварање расхода и преносе на класу 3 у циљу обрачуна финансијског резултата текућег периода.

Члан 94.

Евидентирање расхода који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта унутар подгрупа 418 - Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти, 478 - Расходи обрачунског карактера по основу односа између или унутар јединица власти, 487 - Трансфери између различитих јединица власти и 488 - Трансфери унутар исте јединице власти.

Члан 95.

(1) Расходи за лична примања не укључују накнаде плата запослених које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања за вријеме боловања и родитељског одсуства.

(2) Под расходима обрачунског карактера подразумевају се расходи по основу набавне вриједности реализованих залиха, амортизације, резервисања по основу обавеза, финансијски расходи обрачунског карактера, расходи од усклађивања вриједности имовине, губици од продаје имовине, дате помоћи у природи, расходи по основу накнада запосленима у природи и остали расходи обрачунског карактера, који не захтијевају одлив готовине и као такви се не планирају у буџету, него се евидентирају искључиво у циљу израде финансијског извјештаја.

(3) Расходи по основу негативних курсних разлика дијеле се на расходе по основу негативних курсних разлика из пословних и инвестиционих активности које се обрачунавају по основу краткорочних обавеза и потраживања из пословних и инвестиционих активности усљед кретања курсева страних валута и евидентирају се у оквиру текућих расхода (група конта 41) и расходе по основу негативних курсних разлика које се обрачунавају по основу новчаних средстава и дугорочних обавеза и потраживања по основу главнице дуга усљед активност формалног и неформалног финансирања и евидентирају се у оквиру расхода обрачунског карактера (група конта 47).

8. Издаци за нефинансијску имовину

Члан 96.

(1) Издаци за нефинансијску имовину обухватају издатке за изградњу, прибављање, инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију нефинансијске имовине. Евидентирају се преко конта класе 5, која представља затворен систем конта.

(2) Издаци за нефинансијску имовину евидентирају се на дуговној страни аналитичких конта класе 5, уз истовремено књижење на потражној страни корективног конта 519999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину или 589999 - Рачун за преузимање издатака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти.

(3) Књиговодствено евидентирање на контима класе 5 претходи књижење пословног догађаја на одговарајућим билансним контима, који ће довести до новчаног одлива или затварања аванса за нефинансијску имовину из претходне године.

(4) Књиговодствено евидентирање на класи 5 врши се на обрачунском основу, у периоду за који је настала обавеза издатка за нефинансијску имовину, независно од тога да ли је по том основу до краја обрачунског периода дошло до готовинског одлива.

(5) Изузетак је када се на крају обрачунског периода жели извршити резервација расположивих средстава на ставкама планираним у буџету (или финансијском плану за ванбуџетска средства) за набавку/улагање у нефинансијску имовину. Резервисање буџетских средстава планираних за набавку/улагање у нефинансијску имовину може се извршити уколико су испуњени сљедећи општи услови:

1) да је позиција планирана буџетом,

2) да постоји сагласност надлежне институције/органа за утрошак средстава,

3) да је покренут или завршен поступак јавних набавки или друга захтијевана процедура прибављања нефинансијске имовине,

4) да постоји поуздана процјена износа обавезе,

5) да постоји вјероватноћа да ће за измирење обавезе бити потребан одлив средстава.

(6) Поред општих услова из става 5. овог члана, могу бити прописани и посебни услови за одређену буџетску годину.

(7) Резервисање средстава врши се књижењем на дуговној страни аналитичких конта класе 5, уз истовремено књижење на потражној страни рачуна за преузимање издатака за нефинансијску имовину. Евидентирање на контима биланса стања врши се у наредној години, у моменту набавке нефинансијске имовине, односно стварног настанка обавезе за издатак за нефинансијску имовину.

(8) Вредновање издатака за нефинансијску имовину врши се по номиналној вриједности оствареног или очекиваног одлива готовине или готовинског еквивалента.

(9) Салда конта класе 5 не преносе се у наредну годину и не представљају позиције биланса успјеха.

Члан 97.

Евидентирање издатака за нефинансијску имовину који произилазе из трансакција и односа између буџетских

корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта унутар групе 58 - Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти.

9. Издаци за финансијску имовину и отплату дугова

Члан 98.

(1) Издаци за финансијску имовину и отплату дугова обухватају издатке за прибављање хартија од вриједности, акција, учешћа у капиталу, финансијских деривата, издатке за дате зајмове у земљи и иностранству, издатке по основу орочавања новчаних средстава, издатке за отплату дугова и остале издатке који утичу на текућу ликвидност, а не представљају расходе или издатке за нефинансијску имовину. Евидентирају се преко конта класе 6, која представља заворен систем конта.

(2) Издаци за финансијску имовину и отплату дугова евидентирају се на дуговној страни аналитичких конта класе 6, уз истовремено књижење на потражној страни корективног конта 619999 - Рачун за преузимање издатака за финансијску имовину, 629999 - Рачун за преузимање издатака за отплату дугова или 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака.

(3) Књиговодствено евидентирање на контима класе 6 претходи књижење пословног догађаја на одговарајућим билансним контима, који ће довести до новчаног одлива, укључујући и дате авансе који се затварају у сљедећој или наредним годинама.

(4) Књиговодствено евидентирање на класи 6 врши се на готовинском основу, у моменту исплате за финансијску имовину или отплату дугова без обзира да ли се новчани ток реализовао преко контролисаних банковних рачуна или не. На класи 6 евидентирају се и импутирани издаци по основу правдања аванса који су примљени у претходној или ранијим годинама.

(5) Вредновање издатака за финансијску имовину и отплату дугова врши се по номиналној вриједности оствареног (или импутираног) одлива готовине или готовинског еквивалента.

(6) Салда конта класе 6 не преносе се у наредну годину и не представљају позиције биланса успјеха.

Члан 99.

Евидентирање издатака за финансијску имовину и отплату дугова који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта унутар подгрупа 618 - Издаци за финансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти, 628 - Издаци за отплату дугова из трансакција између или унутар јединица власти и 638 - Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти.

Члан 100.

(1) Издаци по основу орочавања новчаних средстава до годину дана евидентирају се на нето принципу унутар једне године. Прво краткорочно орочавање у једној години врши се задужевањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1221 - Орочена новчана средства до годину дана и одобравањем аналитичких рачуна у оквиру синтетике 1212 - Банковни рачуни. Истовремено се врши евидентирање на дуговној страни аналитичких конта унутар подсинтетика 61153 - Издаци по основу орочавања новчаних средстава до годину дана у домаћој валути или 61154 - Издаци по основу орочавања новчаних средстава до годину дана у иностранству, те на потражној страни корективног конта 619999 - Рачун за преузимање издатака за финансијску имовину. По истеку орочавања у истој години средства враћена на банковне рачуне евидентирају се задужевањем аналитичких рачуна у оквиру синтетике 1212 - Банковни рачуни и одобравањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1221 - Орочена новчана средства до годину дана. Истовремено се врши евидентирање на потражној страни аналитичких конта унутар подсинтетика 61153 - Издаци

по основу орочавања новчаних средстава до годину дана у домаћој валути и 61154 - Издаци по основу орочавања новчаних средстава до годину дана у иностранству, те на дуговној страни корективног конта 619999 - Рачун за преузимање издатака за финансијску имовину. Уколико истек орочавања доспијева у наредној години, средства враћена на банковне рачуне евидентирају се задужевањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1212 - Банковни рачуни и одобравањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1221 - Орочена новчана средства до годину дана. Истовремено се врши евидентирање примитака на потражној страни аналитичких конта унутар подсинтетика 91153 - Примиси по основу орочених новчаних средстава до годину дана у домаћој валути и 91154 - Примиси по основу орочених новчаних средстава до годину дана у иностранству, те на дуговној страни корективног конта 919999 - Рачун за преузимање примитака од финансијске имовине.

(2) Издаци по основу орочавања новчаних средстава преко годину дана евидентирају се на бруто принципу. У години када се врши дугорочно орочавање евидентирање се врши задужевањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1111 - Орочена новчана средства преко годину дана и одобравањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1212 - Банковни рачуни. Истовремено се врши евидентирање на дуговној страни аналитичких конта унутар подсинтетика 61151 - Издаци по основу орочавања новчаних средстава преко годину дана у домаћој валути и 61152 - Издаци по основу орочавања новчаних средстава преко годину дана у иностранству, те на потражној страни корективног конта 619999 - Рачун за преузимање издатака за финансијску имовину. Износ новчаних средстава којима орочење истиче наредне године на дан билансирања се рекласификују у краткорочна потраживања задужењем аналитичких конта у оквиру синтетике 1221 - Орочена новчана средства до годину дана и одобравањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1111 - Орочена новчана средства преко годину дана. По истеку орочавања у наредној години средства враћена на банковне рачуне евидентирају се задужевањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1212 - Банковни рачуни и одобравањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1221 - Орочена новчана средства до годину дана. Истовремено се врши евидентирање примитака на потражној страни аналитичких конта унутар подсинтетика 91151 - Примиси по основу орочених новчаних средстава преко годину дана у домаћој валути и 91152 - Примиси по основу орочених новчаних средстава преко годину дана у иностранству, те на дуговној страни корективног конта 919999 - Рачун за преузимање примитака од финансијске имовине.

Члан 101.

(1) Примиси и издаци по основу задужења путем емисије краткорочних хартија од вриједности (трезорски записи и сл.) евидентирају се на нето принципу унутар једне године. Прво задужење по основу краткорочних хартија од вриједности у једној години врши се задужевањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1212 - Банковни рачуни и одобравањем аналитичких конта у оквиру подсинтетика 22121 - Обавезе по основу краткорочних хартија од вриједности у земљи или 22122 - Обавезе по основу краткорочних хартија од вриједности у иностранству. Истовремено се врши евидентирање примитака на потражној страни аналитичких конта унутар синтетика 9211 - Примиси од издавања хартија од вриједности (изузев акција), те на дуговној страни корективног конта 929999 - Рачун за преузимање примитака од задужевања. По доспијећу краткорочних хартија од вриједности у истој години за исплаћену главницу врши се евидентирање задужевањем аналитичких конта у оквиру подсинтетика 22121 - Обавезе по основу краткорочних хартија од вриједности у земљи или 22122 - Обавезе по основу краткорочних хартија од вриједности у иностранству и одобравањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1212 - Банковни рачуни. Истовремено се врши књижење задужењем аналитичких конта унутар синтетика 9211 - Примиси од издавања хартија од вриједности (изузев акција) и одобравањем корективног конта 929999 - Рачун за преузимање примитака од задужевања. Уколико

краткорочне хартије од вриједности доспијевају у наредној години, за исплаћену главницу врши се евидентирање задужевањем аналитичких конта у оквиру подсинтетика 22121 - Обавезе по основу краткорочних хартија од вриједности у земљи или 22122 - Обавезе по основу краткорочних хартија од вриједности у иностранству и одобравањем аналитичких конта у оквиру синтетике 1212 - Банковни рачуни. Истовремено се врши евидентирање издатака на дуговној страни аналитичких конта унутар синтетике 6211 - Издаци за отплату главнице по хартијама од вриједности (изузев акција), те на потражној страни корективног конта 629999 - Рачун за преузимање издатака за отплату дугова. Кама-та која се обрачунава и исплаћује по основу краткорочних хартија од вриједности евидентира се на терет конта групе 41 - Текући расходи.

(2) Уколико односни примици и издаци по основу задужења путем краткорочних хартија од вриједности проистичу из трансакција са другим буџетским корисницима, евидентирање се врши на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта отворених за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: аналитичка конта у оквиру подгрупа 229 - Краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти, 628 - Издаци за отплату дугова из трансакција између или унутар јединица власти, 928 - Примици од задужевања између или унутар јединица власти.

(3) Примици и издаци по основу задужења путем емиције дугорочних хартија од вриједности евидентирају се на бруто принципу.

Члан 102.

Примици и издаци по основу задужења путем краткорочних револвинг кредита и дозвољених текућих прекорачења по банковним рачунима евидентирају се на нето принципу унутар једне године, на аналоган начин како је објашњено у члану 101. овог правилника, уз коришћење одговарајућих аналитичких конта.

Члан 103.

(1) Износ обавезе одређене јединице (нивоа) власти настале по основу спровођења мултилатералних компензација у току једне године евидентира се и као примитак у оквиру подгрупе конта 931 - Остали примици. Измирење обавезе у току године евидентира се затварањем односне обавезе и истовремено се врши књижење задужењем аналитичких конта унутар подгрупе конта 931 - Остали примици и одобравањем корективног конта 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака. Уколико се обавеза измирује у сљедећој или наредним годинама евидентира се затварање односне обавезе и врши књижење издатака у оквиру подгрупе конта 631 - Остали издаци.

(2) Износ потраживања на дан билансирања одређене јединице (нивоа) власти настао по основу спровођења мултилатералних компензација у току једне године евидентира се и као издатак у оквиру подгрупе конта 631 - Остали издаци. Наплата потраживања у току године евидентира се задужењем корективног конта 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака и одобравањем аналитичких конта у оквиру подгрупе 631 - Остали издаци. Уколико се потраживање наплаћује у сљедећој или наредним годинама евидентира се затварањем односног потраживања и књижењем примитака у оквиру подгрупе конта 931 - Остали примици.

(3) Износи обавеза и потраживања на дан билансирања насталих између јединица (нивоа) власти по основу спровођења мултилатералних компензација у току једне године евидентирају се на аналоган начин, али преко намјенских аналитичких конта отворених за евидентирање трансакција између или унутар јединица власти: 638 - Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти, 938 - Остали примици из трансакција између или унутар јединица власти.

Члан 104.

(1) Дио аванса датих у текућој години који није затворен на дан билансирања евидентира се на аналитичким контима групе 63 - Остали издаци.

(2) За дио аванса примљених у претходној или ранијим годинама, а који су оправдани у текућој години, признају се импутирани издаци на аналитичким контима групе 63 - Остали издаци.

(3) Курсне разлике настале приликом затварања аванса датих у претходној или ранијим годинама по основу пословних и инвестиционих активности признају се на аналитичким контима групе 41 - Текући расходи или 72 - Непорески приходи.

Члан 105.

(1) Издаци који настају по основу измирења обавеза из претходних година које нису теретиле расходе (осим обрачунских) евидентирају се у моменту измирења тих обавеза задужењем конта 631911 - Издаци у земљи за отплату неизмиренних обавеза из ранијих година, 631921 - Издаци у иностранству за отплату неизмиренних обавеза из ранијих година, или задужењем аналитичких конта унутар синтетике 63819 - Остали издаци из трансакција с другим јединицама власти и 63829 - Остали издаци из трансакција са другим буџетским корисницима исте јединице власти, те одобравањем корективног конта 639999 - Рачун за преузимање осталих издатака.

10. Приходи

Члан 106.

(1) Приходи су бруто приливи економске користи или услужног потенцијала током извјештајног периода када ти приливи доводе до повећања нето имовине/капитала, осим повећања која се односе на учешће власника.

(2) Приходи се признају на обрачунском основу, у рачуноводственом обрачунском периоду у којем је настало повећање будућих економских користи или услужног потенцијала и у којем су мјерљиви и извјесни.

(3) Приходи обухватају пореске и непореске приходе, укључујући и укинута врсте јавних прихода, грантове, приходе обрачунског карактера и трансфере између или унутар јединица власти.

(4) Структура пореских и непореских прихода који се прикупљају преко рачуна јавних прихода мијења се у складу са измјенама законске регулативе у односним областима.

(5) Вредновање прихода врши се по номиналној вриједности очекиваног прилива готовине или готовинског еквивалента или других економских користи.

(6) Салда конта класе прихода не преносе се у наредну годину и затварају се у корист конта 799999 - Рачун за затварање прихода и преносе на класу 3 у циљу обрачуна финансијског резултата текућег периода.

Члан 107.

Евидентирање прихода који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта унутар подгрупа 728 - Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене између или унутар јединица власти, 778 - Приходи обрачунског карактера по основу односа између или унутар јединица власти, 787 - Трансфери између различитих јединица власти и 788 - Трансфери унутар исте јединице власти.

Члан 108.

(1) Приходи у оквиру група 71 - Порески приходи, 72 - Непорески приходи и 73 - грантови признају се на готовинском основу, у моменту наплате пријемом готовине или готовинских еквивалената, безготовински преносом новчаних средстава на банковни рачун, компензацијом са евидентираним обавезама или другом врстом обрачунског плаћања у складу са Законом о унутрашњем платном промету.

(2) Приходи по основу расподеле јавних прихода на датум израде годишњих финансијских извјештаја сматрају се наплаћеним приходима тог извјештајног периода. Књижење расподеле прихода прикупљених на рачунима

јавних прихода Републике на датум билансирања врши се задужењем банковних рачуна јавних прихода 121214 и одобравањем аналитичких конта групе 71 - Порески приходи и 72 - Непорески приходи за приходе који припадају буџету Републике, те одобравањем одговарајућих аналитичких конта обавезе према корисницима јавних прихода: за јавне приходе јединица локалних самоуправа и фондова обавезног социјалног осигурања конта подсинтетике 22975 - Обавезе према другим јединицама власти за порезе, доприносе и непореске приходе по записницима из пореског књиговодства, рјешењима и књижним обавијестима; за републичке буџетске кориснике изван главне књиге трезора Републике аналитичко конто 229891 - Краткорочна резервисања, разграничења и остале краткорочне обавезе из трансакција унутар исте јединице власти; за обавезе према осталим корисницима јавних прихода аналитичко конто 228118 - Остале краткорочне обавезе. За приходе који им припадају, јединице локалне самоуправе и фондови обавезног осигурања, евидентирају потраживања на аналитичком конту 129752 - Потраживања од ентитета за порезе, доприносе и непореске приходе по записницима из пореског књиговодства, рјешењима и књижним обавијестима, а републички буџетски корисници изван главне књиге трезора Републике на аналитичком конту 129891 - Остала краткорочна финансијска имовина и разграничења унутар исте јединице власти, уз одобравање аналитичких конта групе 71 - Порески приходи и 72 - Непорески приходи за приходе који им припадају.

(3) Уколико је за пореске и непореске приходе претходно признато потраживање и одобрен приход обрачунског карактера, у случају наплате пријемом готовине или готовинских еквивалената, безготовински преносом новчаних средстава на банковни рачун или компензацијом обавеза, врши се одобравање одговарајућих аналитичких конта у оквиру група 71 - Порески приходи и 72 - Непорески приходи и одобравање аналитичких конта класе 12 - Краткорочна финансијска имовина и разграничења на којима је евидентирано односно потраживање, те умањење потражне стране примјеном црвеног сторна одговарајућих аналитичких конта прихода у оквиру групе 77 - Приходи обрачунског карактера на којима су евидентирани приходи приликом иницијалног признавања односно потраживања и задужење одговарајућих аналитичких конта готовине и готовинских еквивалената, односно банковног рачуна или компензоване обавезе.

(4) Уколико је за пореске и непореске приходе претходно признато потраживање и одобрен приход обрачунског карактера, у случају намирења потраживања путем нефинансијске или друге финансијске имовине (осим готовине или готовинских еквивалената) књиж се задужење одговарајућих аналитичких конта нефинансијске имовине у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина, односно класе 1 - Финансијска имовина и разграничења и одобравање одговарајућег аналитичког конта на коме је евидентирано намирено потраживање унутар класе 1 - Финансијска имовина и разграничења.

(5) Књигодствено евидентирање наплаћених и намиренних спорних (коригованих) потраживања врши се на начин прописан чланом 74. овог правилника.

Члан 109.

(1) Приходи по основу позитивних курсних разлика признају се и вреднују у складу са МРС ЈС 4 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Приходи по основу позитивних курсних разлика дијеле се на приходе по основу реализованих курсних разлика, који се евидентирају у оквиру непореских прихода (група конта 72) у моменту исплате обавеза или наплате потраживања из пословних и инвестиционих активности, и приходе по основу обрачунатих позитивних курсних разлика на новчана средства, неизмирене обавезе и ненаплаћена потраживања, који се евидентирају у оквиру прихода обрачунског карактера (77).

(2) Приходи по основу дивиденди, учешћа у капиталу, приходи од хартија од вриједности и финансијских деривата,

приходи од камата и остали приходи из трансакција размјене признају се и вреднују на обрачунском основу у складу са МРС ЈС 9 и другим релевантним рачуноводственим стандардима и прописима. Евидентирање се врши задужењем одговарајућих аналитичких конта потраживања унутар групе 12 - Краткорочна финансијска имовина и разграничења и одобравањем прихода обрачунског карактера унутар групе 77 - Приходи обрачунског карактера и аналитичког конта 223161 - Порез на додату вриједност по издатим фактурама, уколико је буџетски корисник који продаје робу или пружа услуге у систему ПДВ-а. Наплата потраживања пријемом готовине или готовинских еквивалената, безготовински преносом новчаних средстава на банковни рачун или компензацијом са евидентираним обавезама књиж се задужењем одговарајућих аналитичких конта готовине и готовинских еквивалената, односно банковног рачуна или компензоване обавезе и одобравањем одговарајућег аналитичког конта у оквиру групе 12 - Краткорочна финансијска имовина и разграничења. За наплаћени износ врши се умањење потражне стране примјеном црвеног сторна одговарајућих аналитичких конта прихода у оквиру групе 77 - Приходи обрачунског карактера на којима су евидентирани приходи приликом иницијалног признавања односно потраживања, уз истовремено одобравање одговарајућих аналитичких конта у оквиру групе 72 - Непорески приходи. Истовремено се врши књижење у оквиру конта групе 93 - Остали примици у износу ПДВ-а по наплаћеним излазним фактурама, уколико је буџетски корисник који продаје робу или пружа услуге у систему ПДВ-а. Намирење потраживања путем нефинансијске или друге финансијске имовине књиж се задужењем одговарајућих аналитичких конта нефинансијске имовине у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина, односно класе 1 - Финансијска имовина и разграничења и одобравањем одговарајућег аналитичког конта на коме је евидентирано намирено потраживање унутар класе 1 - Финансијска имовина и разграничења.

(3) Грантови у новцу од физичких и правних лица из земље и иностранства за текуће и капиталне намјене буџетски корисници признају као приход на готовинском основу унутар аналитичких конта подгрупе 731 - Грантови, у моменту пријема готовине без разграничења неутрошеног дијела, осим уколико постоји услов за пренијета средства у складу са захтјевима МРС ЈС 23. Помоћи у природи од физичких и правних лица из земље и иностранства признају се као средство унутар аналитичких конта биланса стања по фер вриједности, у складу са захтјевима релевантних рачуноводствених стандарда и прописа који се примјењују на односну врсту средства, и у корист обрачунских прихода унутар синтетичког конта 7717 - Помоћи у природи. Уколико се помоћ у природи прими без услова повезаних с њом, обрачунски приход се одмах признаје. Уколико постоји услову у складу са МРС ЈС 23, евидентирају се разграничења на аналитичким контима 217121 - Дугорочно разграничени приходи или 227211 - Краткорочно разграничени приходи, која се у складу са испуњењем услова смањују и врши се признавање обрачунских прихода.

(4) Приходи од реализације залиха, корекција прихода за промјене вриједности залиха учинака, приходи од укидања резервисања по основу обавеза, финансијски приходи обрачунског карактера, приходи од усклађивања вриједности нефинансијске и финансијске имовине, добици од продаје нефинансијске и финансијске имовине, помоћи у природи и остали приходи обрачунског карактера, укључујући и приходе по основу трансакција размјене који нису праћени приливом готовине или готовинских еквивалената у моменту признавања, евидентирају се на обрачунском основу на контима подгрупе 771 - Приходи обрачунског карактера. Обрачунски приходи не планирају се у буџету, него се евидентирају искључиво у циљу израде финансијског извјештаја. Њихово признавање и вредновање врши се у складу са релевантним рачуноводственим стандардима.

(5) На основу евиденције о пријављеним и уплаћеним јавним приходима из пореског књиговодства на контима подгрупе 772 - Приходи обрачунског карактера евидентирани по основу пореских и других фискалних прописа евидентирају се ненаплаћени порески и непорески приходи у

складу са Правилником о систему пореског књиговодства у Републици Српској и Упутством о примјени МРС ЈС 23.

(6) Приходи по основу трансфера између различитих јединица власти и трансфера унутар исте јединице власти признају се на обрачунском основу у моменту стицања права задужењем аналитичких конта подгрупе 129 - Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти и одобравањем аналитичких конта подгрупа 787 - Трансфери између различитих јединица власти и 788 - Трансфери унутар исте јединице власти. Наплаћена или намирена потраживања по основу трансфера књиже се задужењем одговарајућих аналитичких конта у оквиру класе 0 - Нефинансијска имовина, односно класе 1 - Финансијска имовина и разграничења и одобравањем одговарајућег аналитичког конта у оквиру групе 129 - Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти.

11. Примиси за нефинансијску имовину

Члан 110.

(1) Примиси за нефинансијску имовину евидентирају се преко конта класе 8, која представља затворен систем конта.

(2) Примиси за нефинансијску имовину евидентирају се на потражној страни аналитичких конта класе 8, уз истовремено књижење на дуговној страни корективног конта 819999 - Рачун за преузимање примитака од нефинансијске имовине или 889999 - Рачун за преузимање примитака за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти.

(3) Књиговодственом евидентирању на контима класе 8 претходи књижење пословног догађаја на одговарајућим билансним контима, који ће довести до новчаног прилива или затварања примљеног аванса за нефинансијску имовину из претходне године.

(4) Књиговодствено евидентирање на класи 8 врши се на готовинском основу, у моменту наплате за нефинансијску имовину, осим у случају затварања примљеног аванса за нефинансијску имовину из претходне године.

(5) Вредновање примитака од нефинансијске имовине врши се по номиналној вриједности оствареног (или импутираног) прилива готовине или готовинског еквивалента.

(6) Салда конта класе 8 не преносе се у наредну годину и не представљају позиције биланса успјеха.

Члан 111.

Евидентирање примитака за нефинансијску имовину који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта унутар групе 88 - Примиси за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти.

12. Примиси од финансијске имовине и задужевања

Члан 112.

(1) Примиси од финансијске имовине и задужевања обухватају примитке од реализације (продаје и наплате) финансијске имовине, примитке од задужевања и остале примитке који утичу на текућу ликвидност, а не представљају приходе или примитке од нефинансијске имовине. Евидентирају се преко конта класе 9, која представља затворен систем конта.

(2) Примиси од финансијске имовине и задужевања евидентирају се на потражној страни аналитичких конта класе 9, уз истовремено књижење на дуговној страни корективног конта 919999 - Рачун за преузимање примитака од финансијске имовине, 929999 - Рачун за преузимање примитака од задужевања или 939999 - Рачун за преузимање осталих примитака.

(3) Књиговодственом евидентирању на контима класе 9 претходи књижење пословног догађаја на одговарајућим билансним контима, који ће довести до новчаног прилива,

укључујући и примљене авансе који се затварају у сљедећој или наредним годинама.

(4) Књиговодствено евидентирање на класи 9 врши се на готовинском основу, у моменту уплате по основу финансијске имовине и задужевања без обзира да ли се новчани ток реализовао преко контролисаних банковних рачуна или не. На класи 9 евидентирају се и импутирани примиси по основу затварања аванса који су дати у претходној или ранијим годинама.

(5) Вредновање примитака од финансијске имовине и задужевања врши се по номиналној вриједности оствареног (или импутираног) прилива готовине или готовинског еквивалента.

(6) Салда конта класе 9 не преносе се у наредну годину и не представљају позиције биланса успјеха.

Члан 113.

Евидентирање примитака од финансијске имовине и задужевања који произилазе из трансакција и односа између буџетских корисника који припадају различитим или истој јединици (нивоу) власти врши се преко намјенских аналитичких конта унутар подгрупа 918 - Примиси од финансијске имовине из трансакција између или унутар јединица власти, 928 - Примиси од задужевања из трансакција између или унутар јединица власти и 938 - Остали примиси из трансакција између или унутар јединица власти.

Члан 114.

(1) Дио аванса примљених у текућој години који није затворен на дан билансирања евидентира се на аналитичким контима групе 93 - Остали примиси.

(2) За дио аванса датих у претходној или ранијим годинама, а који су оправдани у текућој години, признају се импутирани примиси на аналитичким контима групе 93 - Остали издаци.

(3) Курсне разлике настале приликом затварања аванса примљених у претходној или ранијим годинама по основу пословних и инвестиционих активности признају се на аналитичким контима групе 41 - Текући расходи или 72 - Непорески приходи.

VII - ГРЕШКЕ И ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Члан 115.

(1) Према МРС ЈС 3, буџетски корисници треба да изврше ретроактивно исправљање материјално значајних грешака из претходног периода у свом првом сету финансијског извјештаја одобреном за издавање након откривања тих грешака тако што ће:

1) преправити упоредне износе за претходни презентовани период у којем се грешка јавила или

2) ако се грешка јавила прије најранијег презентованог периода, преправити почетна салда средстава, обавеза и властитих извора за најранији презентовани претходни период.

(2) Критеријум материјалности за кориснике буџета Републике прописује Министарство финансија, а за кориснике буџета јединица локалних самоуправа и фондове обавезног социјалног осигурања њихове надлежне службе финансија. Материјално значајне грешке се у главној књизи трезора исправљају кроз период ADJ-I.

Члан 116.

(1) Грешка из претходног периода треба да се исправи ретроактивним преправљањем података изузев ако је немогуће да се утврде, било ефекти који се односе на одређени период, било кумулативни ефекат грешке.

(2) Када је неизводљиво да се утврде ефекти грешке из одређеног периода на упоредне информације за један или више презентованих претходних периода, тада треба преправити почетна салда средстава, обавеза и властитих извора за најранији период за који је ретроактивно препра-

вљање података изводљиво (што може бити и текући период).

(3) Када је на почетку текућег периода неизводљиво да се утврди кумулативни ефекат неке грешке на све претходне периоде, тада треба преправити упоредне информације како би се грешка исправила унапријед од најранијег датума за који је то практично.

Члан 117.

У посебним обавјештењима уз годишњи извјештај, односно у нотама уз годишњи финансијски извјештај неопходно је објавити информације о:

- 1) природи грешке из претходног периода,
- 2) за сваки презентовани период, ако је то практично изводљиво, износ исправке сваке ставке финансијских извјештаја на коју исправка утиче,
- 3) износ исправке на почетку најранијег презентованог претходног периода,
- 4) ако је за одређени претходни период неизводљиво да се изврши ретроактивно преправљање података, информације о околностима које су довеле до такве ситуације, уз назнаку о томе како и када је грешка исправљена.

VIII - ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА

Члан 118.

(1) При рачуноводственом обухвату и објављивању информација о пословним догађајима буџетски корисници су обавезни да у складу са МРС ЈС 14 и другим релевантним рачуноводственим стандардима укључе и битне информације о пословним догађајима који су се десили у периоду између датума извјештавања и датума одобравања финансијских извјештаја.

(2) Под датумом извјештавања подразумијева се 31. децембар фискалне године, а под датумом одобравања финансијских извјештаја датум на који су финансијске извјештаје одобрили руководиоци или тијела која имају надлежност и овлашћење за то.

(3) Разликују се двије врсте догађаја након датума извјештавања:

- 1) корективни догађаји након датума извјештавања, који пружају доказе о околностима које су постојале на датум извјештавања,
- 2) некорективни догађаји након датума извјештавања, који указују на околности које су настале након датума извјештавања.

Члан 119.

(1) За ефекте корективних догађаја након датума извјештавања буџетски корисници коригују износе припремљене за презентацију у њиховим финансијским извјештајима.

(2) Примјери корективних догађаја су:

- 1) откривање превара или грешака које показују да су финансијски извјештаји нетачни,
- 2) утврђивање након датума извјештавања трошкова набавке имовине или прихода по основу продаје насталих, односно остварених прије датума извјештавања,
- 3) рјешење судског спора након датума извјештавања које указује на јасно постојање садашње обавезе ентитета прије датума извјештавања и друго.

Члан 120.

(1) За ефекте некорективних догађаја након датума извјештавања буџетски корисници не коригују износе признате у својим финансијским извјештајима, али их објављују уз финансијски извјештај.

(2) Примјери некорективних догађаја након датума извјештавања су:

- 1) неубичајено велики пад вриједности имовине евидиране по фер вриједности,
- 2) преузимање или отуђење главног контролисаног ентитета,

- 3) најављивање плана престанка пословања,
- 4) велике куповине или отуђења средстава,
- 5) уништења имовине елементарном непогодом,
- 6) објављивање или започињање примјене значајног реструктурисања,
- 7) доношење законских прописа на основу којих је могуће извршити отпис позајмица, пласмана и сл. датих ентитетима или појединцима,
- 8) неубичајено велике промјене цијена средстава или курсних стопа,
- 9) стварање значајних обавеза или потенцијалних обавеза,
- 10) почињање значајних судских спорова који проистичу из догађаја насталих након датума извјештавања итд.

IX - КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Члан 121.

(1) Консолидовани финансијски извјештаји у смислу овог правилника обухватају мјесечне, кварталне и годишње консолидоване финансијске извјештаје припремљене за одређене јединице (нивое) власти у Републици Српској у складу са Законом о буџетском систему Републике Српске и Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника.

(2) Консолидовани финансијски извјештаји одређене јединице власти треба да обухвате финансијске извјештаје свих контролисаних корисника буџета. Поред тога, годишњи консолидовани финансијски извјештаји треба да обухвате и књиговодствену вриједност нето имовине других ентитета (финансијски и нефинансијски јавни субјекти који нису буџетски корисници) под контролом или значајним утицајем те јединице власти.

Члан 122.

(1) Финансијски извјештаји буџетских корисника комбинују се по принципу "ред по ред", у складу са одредбама МРС ЈС 35.

(2) Процедура консолидације подразумијева сабирање истоврсне имовине, обавеза, извора, расхода, прихода, примитака и издатака из финансијских извјештаја буџетских корисника, те елиминацију дијела имовине, обавеза, извора, расхода, прихода, примитака и издатака који су проистекли из међусобних трансакција и односа.

(3) Приликом сачињавања консолидованог финансијског извјештаја одређене јединице власти обавезан предмет елиминације су трансакције евидентиране на синтетичким контима: 1192, 1298, 2192, 2298, 4183, 4184, 4782, 4881, 5812, 6182, 6282, 6382, 7282, 7782, 7881, 8812, 9182, 9282 и 9382.

(4) Приликом израде свеобухватног консолидованог финансијског извјештаја за све јединице власти у Републици Српској обавезан предмет елиминације су трансакције (осим за евидентиране ефекте трансакција које се не односе на јединице власти Републике Српске) евидентиране на синтетичким контима: 1191, 1297, 2191, 2297, 4181, 4182, 4781, 4872, 4873, 4874, 4879, 5811, 6181, 6281, 6381, 7281, 7781, 7872, 7873, 7874, 7879, 8811, 9181, 9281 и 9381.

(5) Трансакција идентификована као предмет елиминације елиминише се у цијелости из консолидованог извјештаја, а евентуална разлика проистекла из неравнотеже исказаних износа у финансијским извјештајима учесника у трансакцији иде на терет или у корист финансијског резултата у билансу успјеха и суфицита/дефицита и разлике у финансирању у извјештају о извршењу. Уколико потраживања исказана у финансијском извјештају даваоца нису једнака обавезама исказаним у финансијском извјештају

примаоца, разлика се у консолидованом извјештају елиминише преко финансијског резултата у билансу стања.

Члан 123.

(1) Финансијски извјештаји других ентитета јавног сектора (профитних и непрофитних правних лица која нису буџетски корисници) нису предмет консолидације у смислу МРС ЈС 35.

(2) Други ентитети јавног сектора укључују се у консолидовани финансијски извјештај одређене јединице власти под чијом контролом или значајним утицајем се налазе у складу са параграфом 24. и 25. МРС ЈС 22.

(3) Укључивање ентитета јавног сектора из става 2. овог члана врши се додавањем нето имовине/капитала из његовог биланса стања у консолидовани биланс стања јединице власти под чијом контролом или значајним утицајем се ентитет налази. Утврђивање вриједности имовине/капитала која се укључује у консолидовани биланс стања врши се примјеном процента учешћа капитала јединице власти у основном капиталу ентитета на укупну вриједност капитала (основни капитал + емисиона премија + ревалоризационе резерве + резерве из добитка + друге резерве + нераспоређени добитак - губитак до висине капитала) исказаног у билансу стања ентитета на дан извјештавања. Додавање се врши у истом износу на позицији активе 1113 - Акције и учешће у капиталу и на позицији пасиве 3111 - Трајни извори средстава.

(4) Након додавања сразмјерног дијела вриједности нето имовине/капитала ентитета јавног сектора који је под контролом или значајним утицајем из активе врши се елиминација свих претходних улагања у тај ентитет у вриједности имовине признате у главној књизи односне јединице власти по том основу. У истом износу врши се умањење позиције пасиве консолидованог биланса стања 3111 - Трајни извори средстава.

(5) Други ентитети јавног сектора који су искључени из консолидације рачуноводствено се обухватају као финансијски инструмент у главној књизи односне јединице власти, у складу са одредбама из поглавља IV овог правилника.

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 124.

(1) За рачуноводствени третман трансакција, других догађаја и стања, за које не постоје посебни МРС ЈС нити су обухваћени овим правилником, Министарство може донијети инструкције које су обавезујуће за буџетске кориснике.

(2) За рачуноводствени третман трансакција, других догађаја и стања, за које не постоје посебни МРС ЈС, који нису обухваћени овим правилником и за које нису донесене обавезујуће инструкције Министарства, руководство буџетских корисника користи своје расуђивање за разраду и примјену рачуноводствене политике на основу опште-прихваћених рачуноводствених начела и принципа.

Члан 125.

(1) Одредбе овог правилника примјењују се на финансијске извјештаје који се односе на периоде који почињу 1. јануара 2017. године или касније.

(2) Ефекти примјене одредаба Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и ефекти преласка на примјену рачуноводствених политика утврђених овим правилником кумулативно се утврђују за вриједност средстава и обавеза уз кориговање почетног салда одговарајуће компоненте властитих извора (нето имовине), у складу са инструкцијама Министарства о књиговодственом евидентирању корекција по почетном стању на дан 1. јануар 2017. године у главним књигама трезора Републике, општина и градова и главним књигама буџетских корисника и фондова који нису у систему трезорског пословања.

(3) Ретроактивно преправљање података презентованих у финансијским извјештајима за претходну годину не врши се.

(4) Одредбе члана 41. овог правилника примјењују се на финансијске извјештаје који се односе на периоде који почињу 1. јануара 2018. године или касније.

Члан 126.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 127/11).

Члан 127.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 06.12/020-3098/2017
15. децембра 2017. године
Бања Лука

Министар,
Др Зоран Тегелтија, с.р.